

Külföldi híreks z o m b a t .

kk 1. várható események a nap folyamán

et/ny pi

1978 február 4. szombat /mti/

moszkva:	ali nasszer mohammed dél-jemeni kormányfő
washington:	carter-szadat tárgyalás
bukarest:	nascimento angolai kormányfő katusov szovjet miniszterelnök-helyettes
katmandu:	teng nsziao-ping kínai miniszterelnök-helyettes
bonn:	kormányátalakítás- fejlemények
managua:	rendkívüli állapot nicaraguában
mexikóváros:	latin-amerikai békekonferencia
róma:	kormányválság - fejlemények lung nato-főtitkár látogatása
delhi:	reza pahlavi iráni sah
brüsszel:	mobutu zaire-i elnök
világűr:	szaljut-szojuz események

7.05/ny *de*

-1-

kk.2. a hét eseményei - mti kommentárok

ny pi

1978 február 4./mti/

i.

szovjet- kubai találkozó

a-pl,fl/br/ny pi

pietsch lajos, az mti munkatársa írja:

az elmúlt hét legkiemelkedőbb politikai eseményei közé sorolta a világsajtó leonyid brezsnyevnek, az szkp kb főtitkárának, szovjet államfőnek és kuba „második emberének”, raul castronak, a kubai kommunista párt kb pb tagjának, a forradalmi fegyveres erők miniszterének szerdai moszkvai találkozóját.

az érdeklődés nemcsak leonyid brezsnyev diplomáciai aktivitásának szólt, amely mindenkor megkülönböztetett sajtóvisszhangot kelt. a találkozóról kiadott közlemény két olyan ország „teljes nézetazonosságáról”, tudósított, amelyek az utóbbi időben a nyugati, főként amerikai propaganda alaptalan vádaskodásainak keresztjében álltak, és állnak az angolai és az etiópiai népnek nyújtott támogatásukért, a szocialista internacionalizmus elvének következetes érvényesítéséért.

szovjet részről legutóbb borisz ponomarjov, a washingtonban járt szovjet parlamenti delegáció vezetője vezette le, hogy a szovjetunió nyíltan kiáll a szabadságukért és függetlenségükért küzdő népek mellett, de nem keres a maga számára semmifajta előnyt és előjogot az afrikai kontinensen. politikája arra irányul, hogy békés, baráti kapcsolatokat építsen ki valamennyi afrikai országgal, és a lehetőségekhez mérten támogassa őket a saját maguk által választott uton történő előrehaladásban.

kuba álláspontját illetően a legilletékesebb - fidel castro miniszterelnök - több ízben leszögezte: az afrikai rendszereknek nyújtott kubai támogatás elvi kérdés, ami az ország számára soha nem képezheti alku tárgyát. raul castro, aki néhány héttel ezelőtt az mpla kongresszusán részt vevő kubai küldöttséget vezette luandában, az angolai fővárosban kijelentette: kuba most viszonzza a szocialista országok segítő szolidaritását, azt a támogatást, amelyet annak idején kuba kapott, és kap ma is a nemzetközi munkásmozgalomtól.

-2-

/folyt köv/
7.40/ny *del*

kk.2 a hét eseményei :...folyt/ny

/i. / szovjet-kubai/.

mindkét idézett nyilatkozat kubai katonai erők internacionalista szellemtől áthatott angolai jelenlétére utalt, de aligha lehet kétséges, hogy ez az az elvi álláspont mérvadó kuba egész afrikai politikájára. érdemi választ adott havanna a kubai afrikai jelenlétének indokoltságát, törvényességét „nemzetközi jogi alapon”, firtató nyugati vádaskodásokra is. isidoro malmierca kubai külügyminiszter január 30-án mexikóvárosban kijelentette: „valahányszor kuba segítséget nyújtott valamelyik népnek, azt a törvényes kormány felkérésére, a külföldi intervenció elhárítása érdekében tette.” /mti/

x x x

ii.

üresemények

a-it/br/ny pi

fazekas judit, az mti munkatársa írja:

ötvenhatodik munkanapját kezdte meg szombaton a szaljut-6 fedélzetén jurij romanyenko és georgij grecko, azaz egy hét választja el őket a 63 napos szovjet rekord, s nem egészen egy hónappal a skylab harmadik legénysége által felállított 84 napos világrekord megdöntésétől.

a jelenlegi kísérlet sok újat hozott: új típusu maga a szaljut-6 űrállomás, legénysége új típusu űrruhát visel, először fogadtak vendégeket - a szozuz-27 űrhajósait, - sor került a világ első teherszállító űrhajójának fogadására és az első „űrposta”, kirakodására. nincs kizárva a tartózkodási rekordok megdöntése sem. a lehetséges időbeli határna történt utalás: romanyenkot és greckot küldöttnek választották a komszomol áprilisi kongresszusára, s az űrhajósok köszönettel elfogadták a megtisztelő meghívást.

-3-

/folyt köv/
7.50/ny *del*

kk 2. / a hét eseményei2.folyt/ny

/ ii. üresemények..folyt/

a külföldi értékelések azonban egyértelműen bizonyítják, hogy nem - vagy nem elsősorban-rekordok megdöntéséről van szó. a frankfurter allgemeine zeitung úgy értékelte, hogy a szovjet tudomány a három egymást követő összekapcsolással bebizonyította: képes ember által irányított, hosszú időn át és több céllal hasznosítható űrkutatási bázist létrehozni a világűrben. a bos-toni christian science monitor szerint az egyesült államokban rendkívül nagy érdeklődéssel várják az újszerű űrkísérlet eredményeiről szóló információkat, amelyeket a két ország közötti együttműködési megállapodás alapján szovjet részről rendszeresen az amerikai tudósok rendelkezésére bocsátanak. a pozsonyi pravda szerint nincs messze az a nap, amikor csehszlovák űrhajós tesz utazást a világűrben. talán éppen a szaljut-6. fedélzetén?

a szovjet űrkutatás azonban nem korlátozódik az ember irányította űrhajók és űrállomások felbocsátására. párhuzamosan legalább tíz különböző kutatási program folytatódik. az egyik leg-sokcélúbb és legeredményesebb közülük az: 1962-ben megindított kozmosz-sorozat. a kozmosz műholdak száma hamarosan eléri az ezret.

a földkörüli térség egyre ,, zsufoltabbá ,, válása szükség-szerűvé teszi azt, amit a szovjetunió már többször sürgetett: a világűr meghódításával és felhasználásával kapcsolatos nemzetközi jogi normák szabatosabb és közérthetőbb megállapítását. ezt bizonyítja egy januárban bekövetkezett esemény: a kozmosz-954 jel-zésű szovjet műhold fedélzetén a műszerek energiaellátását szolgáló kisebb, nem robbanásveszélyes nukleáris berendezéssel - január 24-en letért pályájáról és az atmoszféra sűrűbb rétegeibe érve megsemmisült. carter amerikai elnök ennek kapcsán közölte, hogy amerikai gyártmányú, ugyancsak nukleáris berendezésekkel felszerelt mesterséges holdakkal is történt már hasonló eset. bejelentette, hogy javasolni fogja: kössenek megállapo-dást, amely - mindaddig, amíg előfordulhatnak hasonló balesetek - megtiltja a nukleáris berendezésekkel ellátott mesterséges holdak felbocsátását.

-4-

/folyt köv/
3.00/ny *al*

kk 2. / a hét eseményei.....3.folyt/ny

/ ii. üresemények..folyt/

űrkutatási körökben rámutatnak, hogy kellő elővigyázatos-ság mellett a műholdakon működtetett nukleáris berendezések ,, űrbaleset,, nyomán sem jelentenek veszélyt a bioszférára, de a nemzetközi ,, ürügyeleti,, és közlési rendszer kiépítése időszerű feladat. hasonlóan szükség lehet a ,, békés kozmosz,, egyezmény és az ,, atomsorompó,, szerződés korszerűsítésére, tekintettel a kozmikus nukleáris energetika gyors fejlődésére.

x x x

iii.

csendes évforduló bécsben

a-br/ny pi

bokor pál, az mti munkatársa írja:

kisjubileum volt a héten bécsben, a középeurópai fegyveres erők és fegyverzet kölcsönös csökkentésével kapcsolatos tárgyalá-sok 14. fordulóján. az előkészítő tanácskozás megkezdésének / 1973. január 31/. ötödik évfordulóját nem kísérték ünnepi meg-emlékezések. miután fél év alatt sikerült megállapodni a megbe-szélések célját, résztvevőinek körét és napirendjét illetően, néhány hónappal az érdemi tárgyalások megindulása után a ,, bécsi gépezet,, leállt. a szocialista javaslatok sorozatos eluta-sítása, a csapatlétszámmal kapcsolatos információcsere nyugati hátráltatása és az ,, aszimmetrikus,, haderőcsökkentés elfogad-hatatlan terveinek erőltetése azt bizonyítja, hogy a defekt a nyugati tárgyalófél obstrukciós taktikája miatt következett be.

a bécsi stagnálás időszakában, az utóbbi három-négy évben - és: ez elgondolkoztató egybeesés - a két szembenálló katonai tömb vezető hatalmai sem tudtak előbbrejutni a maguk tömegpusztító arzenáljának korlátozásában. ebből arra lehetne következtetni, hogy a különböző helyeken és szinteken folytató-dó leszerelési tárgyalások eredménytelensége ugyanazokra a ténye-zőkre vezethető vissza. sokan úgy vélik, hogy a fegyverzet csökkentés újabb ,, fokozatának,, hajtóművét a genfi salt-tárgyalásokon kell beindítani. ez a magyarázat és feltételezés azonban nem elégséges.

-5-

/folyt köv/
8.10/ny *al*

kk. 2. / a hét eseményei.....4.folyt/ny

/ iii. csendes évforduló. folyt/

a bécsi üresjárat mélyebb hátterében ott van a még mindig nem megoldott - és aligha megoldható - tőkés pénzügyi és világgazdasági válság, a nyugat-európai országokat „fenyegető”, baloldali előretörés. alighanem ezek a gazdasági és politikai egyensúlyhiányok is készítették a nyugatot olyan egyéb „késleltető”, akciók megindítására, mint a gazdasági közeledés lefékezése, az „emberi jogokkal”, kapcsolatos kampány, s végül a katonai nyomásgyakorlás, amelynek „eredményeként”, ujabban a bécsi tárgyalásokat is beárnyékolja a neutronbomba fellege.

a középeurópai haderőcsökkentési tárgyalások felgyorsítását most többek között az a bizonytalanság akadályozza, amelyet az egyesült államok és a nato haderőinek részleges újrafelfegyverzésével és átcsoportosításával összefüggő washingtoni kezdeményezések váltottak ki. de luns nato-főtisztja és más „atlantista”, katonai tényezők véleményével ellentétben magasrangú nyugateurópai közéleti vezetők tanúságot tettek annak megértéséről, hogy sem a neutronbomba, sem más új fegyverrendszer nem változtathat tartósan az erőviszonyokon, sokat árthat viszont a világ egyik legsűrűbben lakott területe - közép-európa - biztonságának. /mti/

.-.

kk. 3. bahr - neutronfegyver

pl m h il bs f l e n s b u r g , 1978. febr. 4./mti/

ismét megerősítette a neutronfegyverrel szembeni elutasító álláspontját egon bahr, a nyugatnémet spd országos ügyvezetője. a flensburger tageblatt című lap szombati számában írt cikkében bahr egyebek között rámutatott: a fegyver bevezetéséről a vita elhalasztása mindenekelőtt azzal az előnnyel jár, hogy a fegyverrel kapcsolatos döntésekre „belátható időn belül”, nincs szükség.

egon bahr szembeszállt azokkal az érvekkel, amelyek szerint a neutronfegyver bevezetése következtében az „elrettetés”, nagyobb lenne. rámutatott arra, hogy éppen e fegyver alkalmazásának fokozódó valószínűsége idézné elő az ugynevezett nukleáris küszöb leszálítását.

bahr cikkében felvetette annak gondolatát, hogy a neutronfegyver kérdés komplexumát adott esetben a bécsi haderőcsökkentési tárgyalásokon is napirendre tűzzék./dpa/

8.25/ny *ál 9:00* -.-
-6-

kk. 4. nicaragua

df mh ai il bs m a n a g u a , 1978. február 4./mti/

nicaraguában csütörtökön és pénteken 14 ember vesztette életét, 24 pedig megsebesült a sandinista nemzeti felszabadítási front harcosai és a nemzeti gárda alakulatai közötti összecsapásokban. az utóbbi napok eddigi leghevesebb összecsapásának színterévé granada és rivás városa volt.

a sandinista nemzeti felszabadítási front közölte, hogy elfoglalta a managúától 200 kilométerre északkeletre fekvő rio grande helységet. a felszabadítási front egységei más városokban is összecsaptak a somoza-rezsim által kivezényelt alakulatokkal.

az országban folytatódik a 12 nappal ezelőtt meghirdetett általános sztrájk. csütörtökön sztrájkba lépett az egészségügyi minisztérium, a mezőgazdasági minisztérium és a munkaügyi minisztérium, valamint az állami bankok több, mint ötezer alkalmazottja. a somoza rezsim megtorló akciói ellenére folytatódnak a tüntetések az ország különböző városaiban.

a tüntetők a január 10-én meggyilkolt pedro joaquin chararro, ellenzéki újságíró halála körülményeinek kivizsgálását és somoza tábornok -elnök lemondását követelik. különösen heves tüntetések zajlanak matagalpában és leonban. ezekben a városokban a tüntetők barrikádokat emeltek és visszaverik a nemzeti gárda egységeinek támadásait.

a nemzeti gárda nehézfegyverzetű alakulatai járőröznek managua és más városok utcáin. annak ellenére, hogy a kormány a nemzeti gárdát bevetette a tüntetők ellen, nem sikerült elérnie, hogy a dolgozók munkábaálljanak a managuai kólaajfinomítóban és az ország legnagyobb cukorgyáraiban./ap-upi-adn-taszsz/

x x x

a szocialista internacionálé csütörtökön londonban nyilatkozatot tett közzé és ebben határozottan elítéli pedro joaquin chararro, ellenzéki újságíró meggyilkolását. követeli, hogy állítsanak fel nemzetközi vizsgálóbizottságot a nicaraguai kormány felelősségének megállapítására a gyilkossággal kapcsolatban./afp/

.-.

8.30/ny *ál* -7-

kk. 5. színes hírek a szocialista országokból

a ós bh pi

1978. február 4. /mti/

m o s z k v a : agyérelmeszesedés elleni gyógyszer

Szovjet tudósok hatékony érelmeszesedés-elleni gyógyszert állítottak elő szilíciumból. az állatkísérletek során rendkívül jól bevált szer hatásmechanizmusa abban áll, hogy stabilizálja a szervezet zsírháztartását és erősíti a véredények falát. a kutatók elmondták: az új készítmény eredményessége megerősíti, hogy a szilícium, ez az egyébként kevésbé használatos elem, minden élőlény, állati vagy emberi szervezet számára nélkülözhetetlen.

az első sikerek láttán olyan nagy érdeklődés mutatkozik a szovjetunióban az új gyógyszer iránt, hogy rövidesen megkezdik szintetikus előállítását. /taszsz/

m a g d e b u r g : elektrofotográfiai tanácskozás

Magdeburgban háromnapos szaktanácskozást tartottak, amelynek témája az elektrofotográfia és a nem hagyományos foto-fizikai eljárások széles körének megvitatása volt. a tanácskozás során kitűnt, hogy az egész világon jelenleg folyó elektrofotográfiai kísérletek a fototechnika különböző alkalmazási területein a munkafolyamatok leegyszerűsítését és az időmegtakarítást tűzik ki céljukul. a tapasztalatcsere során elemezték az új eljárások alkalmazási lehetőségeit a másolás- és röntgentechnika, az anyagvizsgálat, a komputer-nyomtatás és a mikrofilmmagyítás területén. /adn/

p e k i n g : testkultúra

Pekingben 1400 küldött részvételével nagyszabású országos testkultúra-értekezletet tartottak január 22. és 30. között. a tanácskozáson 23 évre szóló programot dolgoztak ki azzal a céllal, hogy kínát még az ezredforduló előtt a világ egyik élenjáró országává tegyék a sport és testkultúra területén. a konkrét célkitűzések a következők: a különböző tömegsport-tevékenységek népszerűsítése és gyakorlati feltételeinek megteremtése új sportlétesítmények építésével: elsőosztályú egyesületek létrehozása, amelyekben a fiatalokat világszínvonalu sportolókká nevelik; általában a lakosság bevonása a sportmozgalomba. /folyt. köv./

- 8 -

kk. 5. /színes hírek.... folyt./ bh

az első három év programjában legsürgetőbb feladatként azt jelölték meg, hogy a fiatalokat fokozott és rendszeres testedzésre szoktassák az iskolában, s ugyanakkor szervezzék meg az iskolán kívüli testnevelés lehetőségeit is.

a kínai népköztársaságnak az elmúlt évben 80 országgal voltak sportkapcsolatai, s - mint a tanácskozáson elhatározták - a versenyeken szerzett tapasztalatokat is az új sportprogram szolgálatába kívánják állítani./új kina/

..-

kk. 6. időjárás

lp il bs

1978. február 4./mti/

Itéletidő pusztit szerte nyugat-európában és a brit szigeteken. skóciában a hóvihár falvakat zárt el a külvilágtól, megszakadt a távközlés, járhatatlanná váltak a közutak. a hatóságok helikopterekkel juttatnak élelmiszert meleg ruhát a bajbajutott lakosságnak. Angliában a rendkívüli esőzések felduzzasztották a folyókat és az árvízveszély Londont is fenyegeti.

franciaországban lavinák követelnek emberéletet. a chamonix-i völgyben pénteken lezuduló hótömeg négy embert megölt, két másikat megsebesített, közutakat és vasuti pályát tett járhatatlanná. egy férfi és egy gyermek eltűnt. chamonixban és a d, assy-i fennsíkon lavinaveszély miatt sok lakóházat kiürítettek. a lavinasajtó területen helikopteres mentőosztagok cirkálnak.

/folyt. köv/
8.40/ny *de*

-9-

kk. 6. / időjárás....folyt/ny

svájcban az erős hóesés és a lavinák gyakorlatilag megbénították a forgalmat olaszország felé. a svájci alpokban a hegyi átjárók és közúti alagutak járhatatlanok.

a miláno és bern között közlekedő gyorsvonat csütörtökön a síneket eltorlaszoló hócsuszamlás miatt kisíklott, a szerelvény mozdonya egy folyó felett átvezető hidról harminc méteres mélységbe zuhant, s kis híján magával rántotta a szerelvény első személykocsiját is. a mozdonyvezető és három utas megsérült.

Lavinákat jelentettek az ausztriai hegyekből is./ap, upi,
/afp/

--

kk. 7. fülöp-szigetek-választás

bl il bs m a n i l a , 1978. február 4./mt/

a fülöp-szigeteki ellenzéki liberális párt pénteken bejelentette, hogy nem indul az április 2-ára kiírt országos választáson, és a rendkívüli állapot fenntartása mellett megrendezésre kerülő választást költséges és haszontalan színjátéknak nevezte.

a liberális párt bejelentésére azután került sor, hogy marcos fülöp-szigeti elnök elutasította a pártnak a választásokon való részvétel feltételeként előterjesztett követeléseit.

a liberális párt követelte a tömbszavazás eltörlését, a sajtó és gyülekezési szabadság tényleges gyakorlásának engedélyezését, pártoktól független választási felügyelő testület felállítását, elegendő időt a választási hadjáratra, valamint azt, hogy tiltás be a szavazatok megvásárlásának gyakorlatát.

az április 2-án megválasztásra kerülő ideiglenes nemzetgyűlés választott és kinevezett képviselőkből tevődik majd össze, és feladata marcos terve szerint a normális politikai élethez való visszatérés előkészítése lesz./ap/

--

8.45/ny *ül 9:20*

-10-

kk. 8. szadat - usa

ha bh pi w a s h i n g t o n , 1978. február 4.

heltai andrás, az mti tudósítója jelenti:

anvar szadat egyiptomi elnök washingtonba érkezésekor nyomatékosan sürgette, hogy az amerikai kormány szerezzen érvényt az egyiptomi igényeknek izraelnél - de carter elnöktől csak általánosságokat hallhatott. a két államférfi a hét végén teljes titoktartás közepette tárgyal s az általános várakozás szerint szadat további ígéreteknél - esetleg fegyvereknél - többet nem fog kapni cartertől.

a fehér ház kertjében pénteken, magyar idő szerint a késő esti órákban rendezett fogadtatáson carter elnök rögtönzött üdvözlésében dicsérte az egyiptomi elnököt, aki - carter szerint - „ az egész világ csodálatát kivívta, „ jeruzsálemi látogatásával. carter azt ígerte, hogy az egyesült államok továbbra is tevékeny szerepet fog játszani a közel-keleti rendezés elősegítésében - de a fő felelősség egyiptom és izrael közvetlen tárgyalásaira hárul.

carter kijelentette, hogy más, közös érdekű kérdésekről, így az afrika szarván kialakult „veszélyes helyzetről, „ is tárgyal majd vendégével. szadat a többi között azzal is indokolta amerikai fegyverek iránti kérelmét, hogy a szovjetunió és kuba etiópiai „beavatkozása, „ /értsd, a szomáli támadás elleni segítségnyújtás/ veszélyezteti egyiptomot.

szadat elnök írásban előkészített, szónokias hangvételi beszédében nem minden él nélkül beszélt arról, hogy - carterhez, az amerikaiakhoz hasonlóan - az arabok is hisznek az önrendelkezés jogában. a jeruzsálemi útja óta bekövetkezett fejlemények bizonyítják, hogy a béke „törékeny és sebezhető, „ szadat itt izraellel folytatott különtárgyalásainak kudarcára utalt. nem engedhető meg, hogy „ideológiai fanatizmus veszélyeztesse a szent menetet a béke felé, „ - célzott szadat a nagy számban összegyűlt újságírók előtt az izraeli álláspontra. az egyiptomi elnök a palesztin nép hazájára is utalt érkezési beszédében. kedves barátjának nevezte cartert, akivel megölelték, megcsókolták egymást.

/folyt. köv./

ül 9:20

- 11 -

kk.8. /szadat ... folyt./ bh

az amerikai elnök egyébként gondterhelt arccal hallgatta vendégének energikus szónoklatát, amely megerősítette a várakozásokat: a kairói vezető azt igényli majd cartertől, gyakoroljon nyomást izraelre az arab területeken létesített települések feladása, s a palesztin kérdés kompromisszumos rendezése érdekében. semmi jel nem mutat arra, hogy a carter-kormány /ha befolyásos körei szeretnék is/ nyomást mérne és tudna gyakorolni az izraeli vezetésre, amely maga mögött tudhatja a washingtoni törvényhozás többségét.

a begin-kormány konoksága egyébként kezd már óvatos bírálatokat is kiváltani a hagyományosan izraelpárti amerikai sajtóban. a the washington post pénteken rámutatott, hogy beginnek választania kell a rendezés és a megszállt területeken létesített települések között. james reston, a the new york times ismert szemleírója szerint amerikai kormánykörökben ugyan nem akarják nyilvánosan bírálni az izraeli vezetést, de felmerült a kérdés: „begin szándékosan provokál-e, vagy pedig közömbös, tehetetlen, esetleg kétszínű... e washingtoni körök szerint jóval több illegális település van, mint amennyit az izraeliek bevallanak, s összesen mintegy 9 000 izraeli él már azokban.

egyek amerikai kormányvélemények szerint, írja reston, az izraeli vezetés megosztott a települések kérdésében. mások viszont úgy vélik, begin biztonságosabbnak találja, hogy egyáltalán ne állapodjék meg - mintsem szadat: feltételei alapján. washington sürgette az izraeli vezetést, hogy még szadat érkezése előtt foglaljon nyilvánosan állást a települések kérdésében. a jelek szerint erre nem került sor.

„mindenki arról beszél, hogy újra sinre kell tenni a /közel-keleti/ tárgyalásokat - de pillanatnyilag senki nem tudja, hol a sin,, - jellemzi a washingtoni hangulatot james reston.

--

kk.9. két hír csehszlovákiából

sn/ny pi p r á g a , 1978 február 4 /mti/

a szlovák szabadságpárt /csak az utóbbi szó irandó nagybetűvel- a tud./, amely 1964-ben alakult kispolgári katolikus programmal, pénteken pozsonyban megkezdte kétnapos országos konferenciáját.

a tanácskozás első napján michal zákovic, a párt elnöke, a csehszlovák szövetségi gyűlés /parlament/ elnökhelyettese tartott beszámolót a nemzeti fronthoz tartozó politikai szervezet öt éves tevékenységéről és további feladatairól. a vendégként jelenlévő elena litvajová, szlovákia kommunista pártja ki-elnökségének tagja felszólalásában megállapította, hogy a szabadságpárt tisztségviselői és más tagjai tevékenyen és hasznosan résztvesznek az országos és helyi közügyek intézésében, a fejlett szocialista társadalom építésében.

x x x
-12-

/folyt köv/

kk.9. / két hír ...folyt/ny

a cseh legfelsőbb bíróság fellebbviteli tanácsa helybenhagyta azt az ítéletet, amelyet a cseke budejovicei megyei bíróság tavaly decemberben hozott a 30 éves milan bárá kémkedési ügyében. a vádlottat mindkét bíróság bűnösnek nyilvánította, amiért 1976-ban megpróbált kapcsolatba lépni a cia amerikai hírszerző ügynökséggel, hogy az ország védelmi képességével összefüggő, államtitkoknak minősülő adatokat áruljon el, továbbá kísérletet tett a csehszlovákiai viszonyokról szóló hamis hírek továbbítására, és ezzel az ország külföldi érdekeinek megkárosítására. milan bárát e vádak alapján 10 évi szabadságvesztésre ítélték./mti/

--

kk.10. rövid hírek

it/ny pi

1978 február 4./mti/

b é c s : Lenin-könyv

„Lenin a nagy októberi szocialista forradalomról,, címmel új Lenin-könyv jelent meg az ausztriai globus kiadó gondozásában. a kötet az szkp és a szovjet állam megalapítójának cikkeit és beszédeit tartalmazza, s a volksstimme, az osztrák kp lapja szerint értékes segédeszköz az szkp és a szovjetunió történetét tanulmányozók számára./taszsz/

h á g a : neutronfegyver

a holland kereszténydemokrata parlamenti csoport pénteken ellenezte a nato, s ezen belül a holland hadsereg neutronfegyverrel való felszerelését. a képviselők véleménye szerint a neutronfegyver elutasításával ösztönözni kell a bécsben folyó közép-európai haderőcsökkentési tárgyalásokat./afp/

b u e n o s a i r e s : politikai foglyok

az argentin kormány pénteken nyilvánosságra hozta 705 buenos airesben fogva tartott politikai fogoly névsorát, akiket a rendkívüli állapotra vonatkozó rendelet alapján vettek őrizetbe. jorge videla elnök tavaly decemberben tett ígéretet arra, hogy közzéteszik valamennyi - több, mint 3 ezer - fogoly nevét. a rendkívüli állapotot még 1974 novemberében, isabel peron elnöksége idején vezették be./reuter/

9.05/ny

--
-13-

sl

kk 11. algiri csucs

sj bh pi a l g i r , 1978. február 4. /mti/

abdelaziz buteflika algériai külügyminiszter, a szadat politikáját ellenző arab országok csucsértekezletének szóvivőjeként péntek este bejelentette, hogy a tanácskozás résztvevői átfogó tervet dolgoztak ki, amelynek részleteit a szombat nyilvánosságra kerülő politikai nyilatkozat tartalmazza. mint mondotta, a terv előírja a palesztinai ellenállási mozgalom további erősítését, valamint a palesztinai felszabadítási szervezet és szíria kapcsolatainak bővítését. az egyiptomi-izraeli közvetlen tárgyalásokkal kapcsolatban buteflika lezögezte: az a tény, hogy a politikai bizottság jeruzsálemi tanácskozásán vance amerikai külügyminiszter jelen volt, waldheim ensz főtitkár viszont nem vett részt egyértelműen bizonyítja, hogy valójában amerikai politikai lépésről van szó, amelynek egyiptom és izrael csupán eszköze. „ az egyiptomi vezetők jelentette ki buteflika - semmilyen körülmények között nem folytatnak olyan kapitulációs politikát, amely sérti az arab népek méltóságát, nem foghatják be az arab világot az imperialiszmus szekere elé.,

az algiri találkozó az eredeti tervtől eltérően nem fejeződött be pénteken: szombat délelőtt a négy arab ország és a pfsz képviselői folytatják a tanácskozást. a napirenden most már a külügyminiszterek által megszövegezett politikai nyilatkozat elfogadása szerepel./upi, reuter/

--

kk. 12. szaljut 6 - pihenőnap

ki bh pi m o s z k v a , 1978. február 4.

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

az üzemanyagáttöltés nagy figyelmet igénylő munkája után szombatra pihenőnapot kapott a szaljut-6. ürállomás kéttagú személyzete. jurij romanyenko és georgij grecko nyolcadik hetét kezdi meg a világűrben s eddig kifogástalanul teljesítette igen sok új elemet magába foglaló feladatát. a szaljut-6. utját valóban az újdonságok sorozata jellemzi: a két űrhajósnak például első ízben volt alkalma kipróbálni az új „hátsó„ bejáratot, első alkalommal fogadtak látogatókat a világűrben, első ízben kapcsolódott ürállomásukhoz automatikus teherszállító űrhajó, elsőnek hajtottak végre üzemanyagáttöltést az ürállomáson - emellett kísérleti programjuk is igen sok új elemet tartalmazott, új feladatot foglalt magába. éppen ezért iktatnak rendszeresen programjukba „aktív pihenőket.,

/folyt. köv./

- 14 -

ül 9.50

kk.12. /szaljut -6.... folyt./ bh

a pihenés persze nem teljes: a szaljut 6. személyzetének ezeken a napokon is van munkája. minden reggel, így a pihenők reggelén is ellenőrizniök kell az ürállomás és a hozzá kapcsolt űrhajók műszereinek, berendezéseinek működését - ez általában legalább negyven-ötven perces feladat, közvetlenül a reggeli ébredés, a felkészülés után. ugyancsak a pihenőnapokon kell rendezniök megfigyelési naplóikat, feljegyzéseiket, ilyenkor hajtják végre azokat a kisebb javításokat, amelyek a rendes munkanapokon nem voltak sürgősek. a pihenő programjában szerepel a szokásosnál több testedzés is - az ürállomás „futópályáján,, - a végtelen szalagon - és a szoba-kerékpáron. a legfontosabb programpont azonban a két űrhajós számára a pihenőnapokon: beszélgetés a családtagokkal, akik ilyenkor a földi irányító központból léphetnek kapcsolatba romanyenkoval és greckoval.

a szaljut 6. személyzetének soronkövetkező nagyobb feladata: a progressz 1. teherszállító űrhajó lezárása, előkészítése a szétkapcsolásra, illetve az űrhajó automatikus eltávolítására. a szükségtelen tárgyakat, az elhasznált felszerelést, a feleslegessé vált használati cikkeket már megfelelően rögzítve elhelyezték, az űrhajó több mint hat köbméter befogadóképességű első részének polcain, hátra van még az üzemanyagszállító vezetékek kifuvatása, kitisztítása és lezárása.:

--

kk. 14. amerikai bányászsztrájk

it bh pi o a k m a n / alabama/ 1978. február 4./mti/

halálos áldozatot követelt pénteken az amerikai szénbányászatot nagyrészt megbénító sztrájk, amely 160 ezer bányász részvételével két hónapja folytatódik. az indiana-állambeli petersburgh-ban a sztrájk törők egyik gépkocsijából leadott lövéssel halálra sebestek egy 32 éves bányászt.

egyes szakszervezeti vezetők megítélése szerint hamarosan eredményt érnek el a szakszervezetek, a munkáltatók és a kormány képviselőinek részvételével folyó tárgyalásokon. a regionális szakszervezetek küldöttjei jövő kedden reggel ülnek össze, hogy megvitassák a megbeszélések nyomán létrejött új munkaszervezés-tervezetet./afp/

--

- 15 -

sz. romanyenkoval

kk.13. szárnyasrakéta- kísérlet

fl/ny pi w a s h i n g t o n , 1978 február 4./mti/

a pentagon pénteki bejelentése szerint az egyesült államok csüörtökön újabb szárnyasrakéta-kísérletet hajtott végre a kaliforniai partok közelében.

ezuttal - most első ízben - tengeralattjáróról indítható tomahawk típusú szárnyasrakétákat próbáltak ki. a 15 méteres vízmélységben tartózkodó tengeralattjáróról két rakétát indítottak. egyikük el is érte a kijelölt szárazföldi célpontot, másikuk azonban rövid repülés után, feltehetően hajtóművének meghibásodása miatt visszazuhant az óceánba.

a hadügyminisztérium közlése szerint az egyesült államokban eddig 25 szárnyasrakéta- kísérletet hajtottak végre, s ezek közül öt végződött kudarccal./ap,upi,afp/

--

kk.15. bukaresti ünnepi gyűlés

a-fl/ny pi b u k a r e s t , 1978 február 4. /mti/

bukarestben ünnepi gyűlésen emlékeztek meg a szovjetunió és románia első barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződése aláírásának harmincadik évfordulójáról. az ünnepségen részt vett ion patan és gehroge radulescu, az rkp kb politikai végrehajtó bizottságának tagjai, miniszterelnök-helyettesek, iosif uglar, az rkp kb politikai végrehajtó bizottságának tagja, a kb titkára és a bukaresti látogatáson tartózkodó konstantyin katusev, a szovjetunió minisztertanácsának elnökhelyettese.

az ünnepi gyűlésen mondott beszédében ion patan méltatta a szovjet és a román nép hagyományos baráti és jószomszédi kapcsolatát, az szkp és az rkp közötti kapcsolatok, a két ország párt-és állami vezetői közötti találkozók jelentőségét.

megállapította: a román népnek meggyőződése, hogy ezek a baráti kapcsolatok és az együttműködés töretlenül továbbfejlődik és mélyül mindkét nép, a szocializmus, a béke és a nemzetközi együttműködés ügyének javára./taszsz/

--

9.15/ny *del*

-16-

kk.16. indokina- apn

a-ht/ny pi m o s z k v a , 1978 február 4. /mti/

az apn szovjet sajtóügynökség a vietnami-kambodzsai határkonfliktussal foglalkozó kommentárjában rámutat: a két ország között felmerült határkérdésben elsősorban a feszültség hívei látnak jó alkalmat ahhoz, hogy tovább szítsák a Szómkra kedvező indokina-i ellenségeskedést és feszültséget. a upi amerikai hírügynökség beismerése szerint hivatalos amerikai személyiségek alig leplezett meglepéssel szemlélik az indokina-i eseményeket. a következtetés egyszerű: a helyzet kiéleződése tökéletesen megfelel az egyesült államok elvárásainak, amely ugyan hűségnyilatkozatot tesz az enyhülés mellett, ám gyakorlatilag fegyveres összetűzések kirobbantására törekszik a világ különböző részein.

de nem maradt ki a játékból peking sem. nyugati hírügynökségek jelentése szerint kina fegyverezte fel a kambodzsai alakulatokat, nyújtott segítséget a hadműveleti tervek kidolgozásához és küldött kambodzsába nagyszámu katonai szakértőt. az imperialisták és az elvtelen politika különböző hívei a jelenlegi helyzet alakulásában eszközt látnak annak a politikának a megvalósításához, amelynek célja a nemzetközi helyzet kiélezése és ennek révén saját önérdékü célkitűzéseik elérése. a béke és a jószomszéd-ság ellenfelei tehát mindenáron a feszültség, a szenvedélyek fel-szítására és vietnam békés kezdeményezéseinek semlegesítésére törekzenek. visszatérve az amerikai agresszió idejében alkalmazott lélektani hadviselés kudarcot vallott stratégiáinak módszereire, valamiféle expanziós törekvéseket akarnak a szocialista vietnam számlájára írni.

a tények azonban mást mondanak - állapítja meg az apn. - nem titok, hogy éppen a vietnami szocialista köztársaság építő külpolitikája tette lényegesen egészségesebbé a helyzetet ebben a térségben. a vszk jelentősen javította korábban meglehetősen feszült kapcsolatait thaifölddel, kölcsönösen előnyös kereskedelmi cserébe kezdett malaysiával, indonéziával, a fülöp-szigetekkel és szingapurral.

/folyt köv/
9.25/ny *del* 10:00

-17-

kk 16. / indokina ...folyt/ny

a szocialista vietnam enyhülési törekvéseinek szemléltető példája volt nguyen duy trinh vietnami miniszterelnök-helyettes és külügyminiszter délkelet-ázsiai körútja, amelyet „új kor-szak kezdetének”, minősítettek délkelet-Ázsiában. a vietnami-laoszi kapcsolatok a marxizmus-leninizmus és a proletárinter-nacionalizmus elvei alapján fejlődnek. ezt támasztja alá a két ország közötti barátsági és együttműködési szerződés és a határrendezési szerződés megkötése. vietnam kezdettől fogva ugyan-ezen az alapon próbálja kiépíteni kapcsolatait a demokratikus kambodzsával is.

a vietnami-kambodzsai területi és határkérdésben a vietnami szocialista köztársaság a két fél területi épségének és szuverenitásának tiszteletben tartásából, a szolidaritás meg-szilárdításából, a testvéri együttműködés erősítéséből és abból indul ki, hogy az egyenjogúság és az igazságosság elveinek meg-felelően a jó barátság stabil határát kell megteremteni a két or-szág között - szögezi le a vietnami kormánynyilatkozat, amely egyébként hangsúlyozza: a vietnami fél minden erejével védelme-zí a két nép harci szolidaritását és barátságát./apn/

--

kk. 17. japán ,, villámvonat,,

fn bh pi t o k i ó, 1978. február 4. /mti/

elérte a 261 kilométeres óránkénti kísérleti sebességet a japánok új csodavonata, amely sok szakember véleménye szerint a jövő század legfontosabb földfeletti tömegközlekedési eszközévé válhat. a vonat egy sínre, elektromágneses technikával, légpár-nán száguld teljesen surlódás nélkül, tehát zajtalanul, s a hajtóenergiát mágneses vonzás és taszítás révén nyeri. indulá-sát követően, miután megfelelő módon felgyorsult, a két oldalán elhelyezett kerekeiről „ráül”, a sínre, majd a repülőgépekhez hasonlóan behuzza „futóművét”,.

a japán államvasutak, amelynek eddigi büszkesége a tokió és fukuoka között immáron több mint tíz éve 210 kilométeres átlagsebességgel menetrendszerűen közlekedő áramvonalas sín-kanzen-expressz volt, az új megoldással 1962-ben kezdett kísér-letezni a dél-japáni mijazaki prefektúra mimicu városának próba-központjában. jöjjön a légpárnás vonat terve más országokat is foglalkoztat, teljesen kész modellel japánnak sikerült elő-ször elérnie ezt a haladási sebességet. a rekordot - mint a sajtó beszámol róla - a hét végén állították fel a tizedik ne-kirugaszkodásra.

- 18 -

/folyt. köv./
9.30 bh *10'00*

kk. 17. /japán ... folyt./ bh

a 2,7 méter magas, 3,8 méter széles és 13 méter hosszú kocsi 12 centiméterrel a pálya fölé emelkedve döntötte meg a december-ben mért nem egészen 200 kilométer/órás eddigi rekordot. a japán vasúti szakemberek a villámgyorsvonattal már idén nyáron tul akarják szárnyaltatni a 300 kilométeres óránkénti sebessé- get, hogy aztán 1979 tavaszán elérje az 500 kilométeres szédü- letes tempót.

ahhoz azonban, hogy forgalomba állithassák, legalább nyolc- tíz évre lesz még szükség. a mágnesek héliumgázzal való hűtésé- nek és a tökéletes utasbiztonság szavatolásának műszaki problé- máján kívül ugyanis megoldást kell találni a gyötrő pénzügyi gondokra is. a japán államvasutak - az utóbbi időben kiváltkép- pen - rendkívüli módon eladósodott, s így nem áll rendelkezésére elegendő anyagi eszköz a kutatások és kísérletek folytatásához. a vállalkozást fenyegeti a belföldi konkurrencia is, mégpedig a japán légitársaság, a jál részéről. a jál hasonló kísérletekbe fogott - igaz, rövidebb távokon - hogy biztosítsa a gyors és kényelmes összeköttetést a nagyvárosoktól távol fekvő repülőterekkel.

--

kk. 18. nyugatnémet kormányátalakítás - pravda

ék bh pi m o s z k v a , 1978. február 4. /mti/

a bonni kormányátalakítás háttérével foglalkozik szombati tudósításában vlagyimir mihajlov, a pravda tudósítója. emlé- keztet rá: Leber egy héttel ezelőtt a parlament költségvetési vitájában még azt hangoztatta, hogy nem szerzi meg lemondásával az örömet az ellenzéknek. mi történt azóta?

kitudódott, hogy Leber nem pontosan tájékoztatta a törvény- hozókat akkor, amikor azt állította, hogy a mad, a katonai el- háritás, csak egyetlenegyszer, szerelt fel engedély és a minisztérium tudta nélkül lehallgató készüléket. most fény derült rá, hogy az ilyen esetek száma legalább egy tucat volt.

/folyt. köv./

- 19 -

9.40 bh *10'10*

kk/ 18. /nyugatnémet folyt./ bh

a cdu/csu jobboldali ellenzéki tömb már jóideje támadta leber hadügyminisztert, azt állítva, hogy elveszítette vezetési képességét az ország fegyveres erői felett. a katonai elhárítás három és fél évvel ezelőtt szigorú titokban lehallgató berendezést szereltetett fel leber személyi titkárának lakásába. a művelet a minisztérium tudomása nélkül történt, s a cdu-csu tömörüléshez közelálló quick magazin a közelmúltban „a leber minisztériumán belüli elképesztő állapotokról”, közölt riportot. a leleplező cikk olyan részleteket is tartalmaz, amelyek csak a művelet szervezői előtt lehettek ismertek. ezért egyre alaposabb a gyanu, hogy a legreakciósabb „keresztény”, körök, a titkos-szolgálat és a reakciós sajtó együttműködött egymással.

felmerül a kérdés, hogy leber, aki a fegyverkezés növelésének híveként és az új nato-posztok megszerzésének szorgalmazója-ként élvezte a jobboldal támogatását, miért kényszerült lemondásra? a jelek szerint ennek egyik fő oka, hogy a cdu/csu -ban a nyílt konfrontáció politikája kerekedik felül, a gyakorlatban alkalmazva strauss szavait: minél rosszabb a helyzet az országban, annál kedvezőbb ez a kereszténydemokrata-keresztényszocialista unió számára. a fő csapás most ismét az spd/fdp kormány ellen irányul. a katonai terület eddig a belpolitika azon kevés kérdéseinek egyike volt, amelyben minimális volt a surlódás a koalíciós partnerek között. ezért próbálnak most meg itt ellentéteket szítani, abban a reményben, hogy ez a koalíció megrendüléséhez vezet. a cdu/csu-val együttműködő tábornokok pedig leber távozásától a hadsereg feletti kormányellenőrzés rendszerének összeomlását vagy legalábbis lazulását várják./mti/

.-.

kk. 19. olasz kormányválság - dc - andreotti - visszhangok
se/ny pi r ó m a , 1978 február 4.

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

az olasz kereszténydemokrata párt /dc/vezetősége pénteken későn este végetért ülésén felhatalmazta andreotti megbízott kormányfőt, hogy folytassa kormányalakítási konzultációit és keressen „megfelelő”, megoldást a válságra.

/folyt köv/
9.55/ny *de 10'10*

-20-

kk 19. /olasz ...folyt/ny

a dc vezetőségének határozata értelmében andreotti továbbra sem tárgyalhat arról, hogy a kommunistákat bevonják a kormányba, sem pedig egy „politikai többség”, kialakításáról, amelyben az okp résztvenne. andreottinak egy új hatpárti programmegállapodás kidolgozásával kell kísérletet tennie a válság leküzdésére és annak alapján kell megszereznie a többi párt támogatását egy új kormánynak. ez utóbbi összetételéről a dc vezetősége nem ejtett szót azon túl, hogy elutasította a kommunista párt részvételét benne. csupán azt közölte, hogy az új kabinetnek át kellene hidalnia az év végén esedékes köztársasági elnökválasztásig tartó „kényes”, időszakot. a dc vezetősége felhatalmazta a többi párttal tárgyaló kereszténydemokrata küldöttséget, hogy dolgozzon ki konkrét javaslatokat a programra vonatkozóan.

az egynapos maratoni ülés befejeztével guilio andreotti újságírókkal közölte, hogy pártja felhatalmazásának alapján hétfőn, vagy kedden hozzáfog konzultációinak második szakaszához, először külön-külön tárgyal a pártok vezetőivel, majd közös megbeszéléseket is szükségesnek tartana.

a l, unitá, az okp lapja szombati számában úgy véli, hogy a dc módosította ugyan korábbi merev álláspontját, de a politikai megoldás tekintetében továbbra is kétértelmű magatartást tanusít.

a szocialista párti avanti ugyancsak szombati számában pozitívnak nevezi a kereszténydemokratáknak azt a törekvését, hogy tartós programot dolgozzanak ki és azt meg is valósítsák, de konkrét javaslatokat vár andreottitól arra vonatkozóan, hogyan kívánják igénybe venni a többi demokratikus párt támogatását egy kidolgozandó új program végrehajtásához. vittorelli, a lap főszerkesztője azt reméli, hogy a dc még nem mondta ki az utolsó szót, nem fog kitérni a központi kérdés: a politikai szövetség kérdése elől.

a nagypolgári nézeteket tükröző corriere della sera szerint a dc vezetősége felhatalmazta andreottit, hogy elfogadja az okp parlamenti „igenjét”, az új kormány megalakításához azzal, hogy elfogadta a megbízott miniszterelnöknek azt a javaslatát, amely szerint a kidolgozandó programmegállapodás végrehajtásának ellenőrzésébe be kell vonni a hat párt parlamenti csoportjának vezetőit is. a dc zöld utat biztosított andreottinak konzultációi folytatáshoz, de kizárta a politikai szövetséget a kommunistákkal - véli a lap.

10.00/ny *de 10'20*

-21-

kk. 20. usa - vietnam

fkj bh pi new york, 1978. február 4. /mti/

a vietnami szocialista köztársaság new yorki állandó ENSZ-képviselője „teljes mértékben megalapozatlannak” minősítette és kategorikusan visszautasította az amerikai hatóságoknak azt az állítását, amely szerint Dinh Ba Thi nagykövet, a VSK állandó ENSZ-képviselője kémügybe keveredett volna.

a vietnami szocialista köztársaság new yorkban nyilvánosságra hozott nyilatkozata hangsúlyozza, egy ilyen akció célja, hogy „megakadályozza vietnam és az egyesült államok közötti kapcsolatokat normalizálását”, az amerikai kormány által kitalált ürügyek, amelyekkel a vietnami nagykövetet az egyesült államok elhagyására akarják kényszeríteni, „szöges ellentétben állnak az ENSZ-alapokmányával, valamint az amerikai kormány és az ENSZ között a külföldi diplomaták státusáról megkötött megállapodással”.

az egyesült államok kormányának döntése „súlyosan sérti”, a vietnami szocialista köztársaságot, az ENSZ egyik tagállamát, és kihívást jelent az egyesült nemzetek szervezetével és a nemzetközi közvéleménnyel szemben. ezért Dinh Ba Thi, vietnam állandó ENSZ-képviselője változatlanul el fogja látni a rábizott feladatot - hangsúlyozza a vietnami nyilatkozat.

a vietnami szocialista köztársaság „felhívja az ENSZ-képviselőket vezetőit, hogy az ENSZ-alapokmánya és a törvényesség védelmének érdekében ítéljék el az egyesült államok kihívó és illegális akcióját, és határozottan támogassák vietnam korrekt álláspontját ebben a kérdésben”. /adm/

kk. 21. hírek jugoszláviából

már bh pi belgrad, 1978. február 4. /mti/

veszelin Gyuranovics, a jugoszláv kormány elnöke meghívására Adolfo Suarez spanyol miniszterelnök a jövő hónap elején hivatalos látogatást tesz Belgrádban. utjára elkíséri Oreja külügyminiszter is.

x x x

Szerbiában, a Bosilegrad melletti Gornja Lubatanal 10 méter magas hógörgögeteg zúdult két fiatal vadászra: a 20 éves Tosa Mitovra és a 25 éves Vancse Alekszandrovrá. a két fiatal ember a lavina alatt lelte halálát. szerencsétlenségüket vadászkutyájuk „jelentette”.

x x x
/folyt. köv./
10.10 bh 10.30

- 22 -

kk. 21. /hírek jugoszláviából... folyt./ bh

Szlovénia hegyeiben az utóbbi napokban 70-130 cm-es hó hullott a már hasonló vastagságú hótakaróra. több helyen hógörgögeteg zúdulnak alá, ezek komoly anyagi károkat is okoztak, de emberáldozatot nem követeltek. az olasz határhoz vezető utakon számos hótorlasz keletkezett.

x x x

Hercegovinában, az ismert adria-parti üdülőhelyen a hagyományos mimoza-ünnepségek keretében leteleplezték Ivo Andrić Nobel-díjas jugoszláv író szobrát. Andrić 1960-1968 között Hercegovinában élt és alkotott.

x x x

a jugoszláv szocialista ifjúsági szövetség ez év decemberében tartja meg 10. kongresszusát, amelyet a köztársasági és tartományi kongresszusok előznek meg. a szövetség köztársasági és tartományi választmányaiban, valamint országos szinten is kongresszusi előkészítő bizottságokat alakítottak.

x x x

az év legjobb szerbhorvát nyelvű regényéért járó rangos irodalmi díjat, a Nin-díjat az idén vajdasági szerző, Petko Vojnić Purcsar kapta meg. Purcsar egy jugoszláviai család történetét tárgyalja az osztrák-magyar monarchia időszakától napjainkig. azt írja meg, hogy lesz egy grófból forradalmár.

--

kk. 22. munkácsy-kiállítás

ba/ny pi varsó, 1978. február 4. /mti/

nagyszabású gyűjteményes kiállítás nyílt Poznanban munkácsy Mihály festményeitől. a poznai nemzeti múzeum termeiben a magyar-lengyel kulturális együttműködés 30. évfordulója alkalmából rendezett kiállítást Pogány Ödön Gábor, a nemzeti galéria főigazgatója nyitotta meg. beszédében rámutatott arra, hogy a kétoldalú együttműködés kimagasló eseményét jelentő kiállítás-hoz hasonlóra csupán kétszer került sor külföldön munkácsy műveiből.

Poznanban 45 festményt tartalmazó, könyv formátumu katalógust adtak ki a kiállítás alkalmából. a helyi lapok részletes ismertetést közöltek a kiállításról és a megnyitást megelőző sajtóértekezletről.

az ünnepélyes megnyitáson a varsói magyar nagykövetség részéről részt vett Hegedüs Dániel tanácsos. /barabás/

--

10.15/ny 10.30

-23-

kk.23. kínai temetés következményekkel
éb/ny pi pek ing, 1978 február 4.

éliás béla, az mti tudósítója jelenti:

tao jung-lung, anhu tartomány közbiztonsági szervezetének helyettes főnöke aligha sejtette, milyen lavinát indít el, amikor elhatározta, hogy „ hivatalos temetést, rendez elhunyt apósa részére. amikor hírül vette, hogy apósa, - aki különben foglalkozására nézve egyszerű szövetkezeti üzleti eladó volt - elhunyt, megállapodott feleségével, hogy a megyei központba szállíttatja az öregur hamvait és - tekintettel saját vezető pozíciójára - illendő temetést rendez részére.

a tungseng városában megtartott temetési szertartáson részt vett a városi, sőt a megyei pártbizottság testülete is. három napon át nem kevesebb, mint ötszáz ember, köztük sok funkcionárius gyászolta fájó szívvel a közbiztonsági főnök-helyettes apósát. a gyászoló családot illendő ajándékokkal árasztották el. a temetésre külön kirendelt zenekar muzsikáját hangsórók közvetítették, a halotti urna előtt diszörség állt. a város üzemeinek és üzleteinek nagyrésztében beszüntették a munkát, hogy a dolgozók leróhassák kegyeletüket a számukra különben ismeretlen halott előtt. a temetési szertartást követően harminc asztalos halotti tor ételeiről és italairól a városi pártbizottság illetékesei gondoskodtak, természetesen közpénzből.

a nagystilű temetés azonban óriási felháborodást váltott ki a helyi lakosság körében. tiltakozó levelek százai-val bombázták a tartományi pártbizottságot, amely végülis vizsgálatot indított a „ pompás temetés, „ ügyében. a vizsgálat eredményeként a tartományi közbiztonsági főnökhelyettesét felfüggesztették állásából és a megyei, valamint a városi pártbizottságot feloszlatták. számos, a „ hivatalos temetésen, „ részt vett vezető kádert párt-és egyéb büntetésben részesítették. az anhu tartományi pártbizottság az eset kapcsán külön körlevélben figyelmeztette a helyi párt-és állami szerveket, helyesen teszik, ha a jövőben időben elhatárolják magukat hasonló, a tömegek jogos felháborodását kihívó ceremóniák rendezésétől.
/éliás/.

10.15/nyld

-.-
-24-

kk.24. moszkva - fejlesztés

ki/ny pi m o s z k v a , 1978 február 4./mti/

7.9 millió volt a múlt év végén a szovjet főváros lakosainak száma. közülük mintegy négyszázezer költözhetett új lakásba 1977-ben: a város építőipara mintegy százezer új korszerű, minden komforttal felszerelt lakást adott át a használóknak. a korszerű életmódhoz tartozik a szovjet fővárosban a telefon is: tavaly 133 ezer új készüléket helyeztek üzembe, ebből több mint százezret a lakásokban - s ezek a készülékek mindig adnak vonalat is.

a lakosság jobb ellátásához tartozik az üzlethálózat fejlesztése, annál is inkább, mert ezt sem a város vezetői, sem lakói nem tartják kielégítőnek. az elmúlt évben ezért 130 új, főként nagyobb méretű élelmiszerüzletet nyitottak meg. a vendéglők, étkezők, kávézók hálózata 126 üzlettel bővült. nagy számban nyitottak meg iparcikk-üzleteket is, egyre több az önkiszolgálójellegű üzlet, hogy könnyebb legyen a jelenleg még általában sok időt igénylő vásárlás.

-.-

kk.25. orenburgi gázvezeték

ki/ny pi m o s z k v a , 1978 február 4.

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

alig több mint 100 kilométer hiányzik már csak a szocialista országok nagyszabású közös vállalkozása, az orenburgi gázvezeték vonalán. a 2677 kilométer hosszúságú pályán két és félezer kilométeren már elhelyezték a csöveket, sőt ebből több mint kétezer kilométeres szakaszon már a nyomáspróbákat is megtarthatták. természetesen ez még korántsem jelenti a használatra kész állapotot: a vezetéképítőknak még éppen a legnehezebb szakaszokon kell lefektetniük a csöveket, ugyanakkor el kell készíteniük a kompresszorállomásokat és az óriási gázvezetékek egyéb járulékos beruházásait. a vezeték mentén ezernél több természeti akadályt kellett leküzdeniük - a többi között nyolc nagy folyón kellett átvezetniük a csöveket. a 15 ezres nemzetközi kollektíva azonban igen jól dolgozik: az elmúlt évben tullejtette az építési előirányzatokat.

/folyt köv/
10.25/nyld 10.53

-25-

kk. 25. / orenburgi ...folyt/ny

a magyar építők igen jól szerepeltek a versenyben: 23 százalékkal többet termeltek, mint amit tervük előírta. bogorodcsányiban a kompresszorállomáson már a berendezést szerelik. ez a munka nyárra fejeződik be s a harmadik negyedévben az állomást átadhatják rendeltetésének. az év végére készül el a huszti kompresszorállomás is.

az egyes építkezések vezetői, a különböző nemzetek képviselői a napokban tárgyalták meg a múlt évi munka tapasztalatait és ideai terveiket. az építők továbbra is arra törekednek, hogy a program teljesítésével határidő előtt adhassák át rendeltetésének a gázvezetékét.

--

kk. 26. nyugatnémet hírszerzés - neues deutschland kommentár
ko gz bh pi b e r l i n , 1978. február 4.

a neues deutschland szombati kommentárjában felhívja a figyelmet arra, hogy a nyugatnémet die welt terjedelmes anyagot tett közzé az nszk szövetségi hírszerző szolgálat, a bnd tevékenységéről. a jobboldali springer lap közleményéből kiderült például az, hogy a nyugatnémet hírszerzés többek között olyan anyagokat készít, s juttat el a bonni kormányhoz, mint „elemzés az ndk lakosságának gondolkodásmódjáról”, „vagy kézikönyv terjedelmű „segédanyag hosszútávú politikai problémák megítéléséhez”,.

az ndk vezető lapja rámutat, hogy a bnd különböző anyagai egyrészt „ az nszk kormányának félrevezetését szolgálják.,, másrészt „ visszatükrözik az ndk ellen az elmúlt másfél évben folytatott lélektani hadviselés különböző cselekményeit.,,

/folyt. köv./

10.30 bh *de*

- 26 -

kk. 26. /nyugatnémet folyt./ bh

a neues deutschland emlékeztet rá, hogy az ndk illetékes szervei már korábban nyilvánosságra hozták, „ az ndk-nak tudomása van arról, hogy a bnd céltudatosan u.n. „belső értékeléseket, készít, s ezeket eljuttatja a német szövetségi köztársaság és nyugat-berlin megfelelő sajtószerveihez, s más tömegtájékoztatói eszközeihez, hogy rágalmazza az ndk-t és annak polgárait. a die welt, mint az egyik érintett sajtószerv ime most jelentkezett, s a nyilvánosság elé tárta a pullachban, a bnd székhelyén kisütött fantasztikus szövegeket.,,

„ a die welt beismerése valóban érdekes: hosszan és szélesen dokumentálja azt, ami az ndk számára már régóta ismert. egyesek talán csodálkoztak, hogy gyakran kellett jelentéseket közölnünk a bnd ügynökeinek és kémeinek letartóztatásáról, vagy elítéléséről. a die welt publikációja egy okkal több arra, hogy az ndk polgárai éberek legyenek,, - mutat rá a neues deutschland./kocsis tamás/

--

kk. 27. ali nasszer mohammed - elutazás

ék bh pi m o s z k v a , 1978. február 4. /mti/

szombaton négynapos hivatalos látogatása befejeztével elutazott moszkvából ali nasszer mohammed hassani, a nemzeti front egyesített politikai szervezet politikai bizottságának tagja, a jemeni népi demokratikus köztársaság miniszterelnöke.

a dél-jemeni miniszterelnök kormányküldöttség élén a szovjet kormány meghívására tett hivatalos látogatást a szovjetunióban.

a szovjet és dél-jemeni állami zászlókkal fellobogózott vnukovoi repülőtéren alekszej koszigin, a szovjetunió minisztertanácsának elnöke, kirill mazurov, a minisztertanács elnökének első helyettese, az szkp kb politikai bizottságának tagjai, valamint más szovjet vezetők bucsuztatták a jemeni ndk miniszterelnökét és kíséretét. /mti/

--

- 27 -

10.45 bh *de 11.20*

a szerkesztőségek figyelmébe

mai kk 5. / szines hirek.... / 1.bek.cime helyesen:

m o s z k v a : érelmeszesedés elleni gyógyszer

/mti/

--

kk.28. rövid hírek

a-ós/ny pi

1978 február 4 /mti/

h a n o i : üdvözlét angolának

az angolai nemzeti felszabadítási mozgalom megalakulása 17. évfordulója alkalmából ton duc thang, a vszk köztársasági elnöke meleg hangú üdvözlét intézett agostinho netohoz, az angolai népi köztársaság államfőjéhez. az üzenet méltatja a nemzeti felszabadítási mozgalom hősi harcát, amely az imperializmus elleni felszabadító küzdelemben dicsőséges győzelmet hozott és az angolai nép jelenlegi építő munkáját, amely az mpla-munkapárt irányítása alatt a fiatal köztársaság haladását szolgálja. az üdvözlét a két ország között egyre szilárduló barátság alapján a vietnami nép harcos szolidaritásáról biztosítja angola népét./vna/

h a n o i : indiai küldöttség

pham van dong, vietnami miniszterelnök pénteken fogadta azt az indiai gazdasági küldöttséget, amely szamarendra kundu külügyi államminiszter vezetésével baráti látogatáson a vszk-ban tartózkodik./vna/

p e k i n g : idegenforgalom

a kínában megrendezett első országos idegenforgalmi értekezleten döntést hoztak arról, hogy megnyitják az idegenforgalom számára azokat a városokat, amelyekbe eddig külföldiek nem juthattak el. az idegenforgalom kina gazdasági életének olyan ága, amelynek fejlesztését nemrég kezdték meg. a, négyek bandájának, bukása óta fokozódott a külföldiek érdeklődése kina iránt, és jelentősen nőtt az országba látogató turisták száma. /uj kina/

/folyt köv/
10.50/ny

-28-

kk.28. / rövid hírek..folyt/ny

m a p u t o : vit előkészítő bizottság

a mozambiki felszabadítási front / frelimo/ kb titkársága 22 tagú bizottságot hozott létre a havannában megrendezésre kerülő világifjúsági találkozó előkészítésére. a nemzetközi előkészítő bizottság tagjai között szerepel José Oskar Monteiro, elnökségi államminiszter és zakariasz kupela, a mozambiki ifjúsági szervezet főtitkára./taszsz/

h a v a n n a : pedagógusok

havannában megalakult a fiatal pedagógusok „che guevara,„ társasága, amelynek tagjai a felszabadult afrikai országokba mennek tanítani. a csoportnak több mint 700 friss diplomás tanító és tanár lett tagja./taszsz/

--

kk.29. hírek az ndk-ból

ko/ko/ny pi

b e r l i n, 1978 február 4 /mti/

a marx károly érdemrenddel, az ndk legmagasabb kitüntetésével tüntették ki 70. születésnapján hanna wolf professzort, az nszép központi bizottságának tagját, az nszép marx károly pártfőiskolájának igazgatóját. az nszép központi bizottsága erich honecker főtitkár által aláírt üdvözlő levélben fejezte ki jókívánságait hanna wolfnak, aki 1950 óta tölti be ezt a tisztséget.
x x x

a március 12-19 között megrendezendő ideai lipcsei tavaszi vásár minden második kiállítója külföldi lesz, ami hangsúlyozza lipcse szerepét a világkereskedelemben és a kelet és nyugat közötti kereskedelem egyik központjaként, - jelentette ki a vásár céljait ismertető nyilatkozatában friedrich won-sack, a lipcsei vásár vezérigazgatója. az ideai lipcsei tavaszi vásáron több min 60 ország mintegy 9000 vállalata vesz részt. a kiállítás összterülete 340 ezer négyzetméter.

/folyt köv/
10.58/ny

-29-

kk. 29. / hírek..folyt/ny

magyarország a hagyományoknak megfelelően nagy területen és gazdag anyaggal képviselteti magát lipcsében. az ndk magyarország második külgazdasági partnere, s a tavaszi vásár az egyik legjobb alkalom arra, hogy az 1.3 milliárd rubelre tervezett idei árucserreforgalom realizálására konkrét üzleti megállapodások szülessenek.

x x x

nagy sikert aratott szücs judit, az ndk-ban is népszerű magyar táncdalénekes a berlini friedrichstadtpalast - európa egyik legnagyobb ,, szórakoztató -kombinátja, - új műsorának péntek esti premierjén. a friedrichstadtpalast legújabb sztárparadéjának belga, holland, nszk-beli és osztrák vendégei is vannak

--

Kk. 30. kina - közös piac

pd bh pi b r ü s s z e l , 1978. február 4.

polgár dénes, az mti tudósítója jelenti:

a pénteken késő este parafált kereskedelmi egyezmény a kínai népköztársaság és a közös piac között, látszólag csupán gazdasági jellegű, valójában azonban messzemenő politikai sőt stratégiai jelentőséggel bír. megnyitja ugyanis a legális utat kina és a nato kapcsolatai felé.

sir roy denman, a közös piac külkapcsolatokkal foglalkozó főigazgatója az egyezmény parafálását követő sajtóértekezleten maga is hangoztatta az öt évre szóló, a legnagyobb kedvezmény elvét is magába foglaló megállapodás politikai fontosságát. úgy fogalmazott, hogy megmutatkozott: igenis lehetséges meg-egyezést létrehozni az európai gazdasági közösségek és ,,egy szocialista ország,, között. sietett hozzáfűzni: a szerződés nem irányul a kgst ellen, sőt a közös piac szívesen kötne hasonló szerződést a kgst-országokkal is. ez a kijelentés világosan megmutatja, hogy a közös piac továbbra is fenntartja régi törekvéseit: nem a kgst-vel, hanem a kgst egyes tagállamaival szeretne külön-külön megállapodást kötni.

a kínával parafált megegyezés igazi jelentősége azonban nem ebben van, hanem két más tényezőben. az egyik: kina ezzel a megállapodással ismét nagy lépést tett ,,nyitás nyugat felé,, című politikájának végrehajtása felé. a kínai fél beleegyezett abba, hogy a kölcsönös árucserreforgalommal kapcsolatban az árakat ,,egyetértően,, állapítsák meg, ami annyit jelent, hogy hozzájárult a közös piac mindinkább kibontakozó protekcionista gazdasági politikájának tudomásulvételéhez.

/folyt. köv./

- 30 -

11.20 bh *ll* *ll*

kk. 30. /kina... folyt./ bh

ezzel megnehezíti más külső országok - a többi között a szocialista országok - számára, hogy az árkérdésekben szembeszálljanak a közös piac törekvéseivel. az a tény, hogy kina szeretné a közös piaccal folytatott kereskedelmi forgalmát a japánnal - legnagyobb kereskedelmi partnerével - folytatott árucserreforgalmának szintjére emelni, világosan mutatja, hogy peking a ,,nyitás nyugat felé,, politikája érdekében hajlandó az árak megállapításánál hátrányokat is elszenvedni.

az egyezmény másik fontos következménye: a közös piaccal megkötött szerződés a kapcsolatok egyfajta legalizálását jelenti kina és a nato között. peking már eddig is tárgyalásokat folytatott bizonyos stratégiai javak - például katonai repülőgépek - megvásárlásáról egyes nato-országokkal. most azonban a nato-országok által gyártott hadianyagok kina által történő megvásárlása nyíltan és törvényes akadályok nélkül történhet. a közös piac tagállamai egyben nato-tagállamok is és a közös piac főigazgatója péntek esti sajtóértekezletén a tudósok kérdéseire válaszolva elismerte, hogy a most parafált szerződés nem tartalmaz semmiféle embergót stratégiai javakat illetően.

nem nehéz tehát felismerni, melyek peking valódi politikai-katonai törekvései a ,,gazdasági,, szerződés megkötésével.

a szerződést egyébként li csiang kínai külkereskedelmi miniszter személyesen fogja aláírni márciusban./mti/

--

ca szerkesztőségek figyelmébe!

a mai kk 21. sz. hírünk: /hírek jugoszláviából.../ 1.folyt. 2. bek. 1. sorában a név helyesen:

hercegnoviban

/mti/

--

- 31 -

11.40 bh *ll* *ll*

kk.31. csehszlovákiai nemzetiségek - szlovák vezető cikke

sn/ny pi p r á g a , 1978 február 4 /mti/

a csehszlovák nemzetiségi politika eredményeit és az országban élő nemzetiségek helyzetét tekinti át az 1948. februári baloldali fordulat közelgő 30. évfordulója alkalmából ján gregornak, a szlovák kormány elnökhelyettesének nagyterjedelmű, átfogó cikke, amely pénteken jelent meg a szlovák kp két központi lapjában, a pozsonyi pravdában és a magyarnyelvű új szóban.

a cikk előljáróban kifejti:

- a csehszlovák szocialista köztársaság dolgozó népét - amely az egész állami hatalom birtokosa - a cseh és a szlovák nemzettel együtt a magyar, a lengyel és az ukrán nemzetiség is alkotja, csehszlovákia kommunista pártja tehát mindig arra törekedett, s törekszik ma is, hogy a nemzetek és nemzetiségek közötti kapcsolatban az egyenlőség és egyenjogúság lenini elvei érvényesüljenek, hogy szilárduljon a hazánkban élő népek testvéri kapcsolata.

ján gregor ezután hangoztatja: a cskp helyesen járt el, amikor a nemzetiségi kérdés megoldását elsősorban a szociális és gazdasági fejlesztés útján kereste, amikor szorgalmazta és szervezte szlovákia - a legnagyobb nemzetiségi lélekszámú országrész - iparosítását, gazdasági elmaradottságának leküzdését, a szlovákia és a cseh országrészek közötti gazdasági, szociális és kulturális különbségek kiegyenlítését.

szlovákiában - nagyrészt magyarok lakta vidékeken - a jelenlegi ötéves terven is egész sor ipari beruházást valósítanak meg, amelyekkel több mint 5000 új ipari munkahelyet teremtenek. a déli járások gazdasági és társadalmi fejlődését nagy mértékben segíti a kassa és jókut /kuty/ közötti déli vasutvonal kétszeresítése bővítése, továbbá a következő évek legnagyobb építkezése, a bős / gabcikovo/ - nagymarosi dunai vízellépcsőrendszer megvalósítása.

a szlovák mezőgazdaság gyorsütemű fejlesztésének eredményeként dél-, főként pedig délnyugat-szlovákia a termelés műszaki színvonala, a termelési csúcseredmények és a termelőképesség szempontjából egész csehszlovákia legkorszerűbb mezőgazdaságú részei közé tartozik.

-32-

/folyt köv/
11.50/ny *12.08*

kk.31. / csehszlovákia...folyt/ny

a nemzetiségek kulturális helyzetéről a szlovák miniszterelnökhelyettes többek között ezeket írja:

- a magyar és az ukrán nemzetiségű gyermekek döntő többségének lehetősége van arra, hogy az iskoláskor előtti, valamint az általános és középiskolai ismereteket anyanyelvén szerezzék meg. ebben az iskolai évben szlovákiában a 337 magyar nyelvű óvoda 13.604 gyermeket fogad be, ami 1840-nel több mint az 1970-71-es évben volt. a 376 magyar tanítási nyelvű általános iskola 2395 osztályában 55.805 diák tanul. ezekben az iskolákban csaknem 5000 magyar pedagógus dolgozik.

- szlovákiában 11 önálló magyar gimnázium és 6 önálló, magyar tanítási nyelvű szakközépiskola működik. kívülük 10-10 gimnáziumban és szakközépiskolában vannak magyar osztályok, ezekben a középfokú iskolákban összesen 277 magyarnyelvű osztály van, amelyekben 8670 diák tanul. további 2700 magyar nemzetiségű diák jár szlovák nyelvű, részben különleges szakképzéssel nyújtó középiskolákba..

- csehszlovákia főiskoláinak és egyetemeinek nappali tagozatát az 1976-77-es tanévben 2600 magyar nemzetiségű diák látogatta, ebből 2904 szlovákiában tanult. a magyar nemzetiségűek száma azonban mind a nappali, mind a levelező tagozaton viszonylag alacsony, noha az utóbbi időben javulás észlelhető. az 1977-78-as tanévre szlovákia főiskoláira már 553 magyar nemzetiségű hallgatót vettek fel.

a cikk hangoztatja, hogy a szlovák kormány és a helyi igazgatási szervek az oktatási rendszer most folyó továbbfejlesztése során igyekeznek minden iskolatípusban bővíteni a magyar nemzetiségűek számára az anyanyelvű tanulás lehetőségeit, s arra törek-szenek, hogy a közép-és felsőfokú oktatásban egyaránt nagyobb legyen a magyar fiatalok aránya.

- a magyar nemzetiségi kultúra továbbfejlesztésében jelentős szerep hárul a hivatásos és félhivatásos együttesekre, intézményekre, elsősorban a komáromi székhellyel működő magyar területi színházra és a kassán lévő thália színpadra. színházépületük építésének folyamata a központi, a megyei és a járási párt-, valamint állami szervek figyelmének középpontjában áll.

/folyt köv/
12.00/ny *12.11*

-33

kk 31. / csehszlovákia.....2.folyt/ny

- szlovákiában - folytatja ján gregor - jelenleg 20 magyar-nyelvű lap jelenik meg, mintegy 400 ezer példányban. a palettát színesebbé teszi a csehszlovák rádió magyar nyelvű adása. ezeken kívül több ujságot, folyóiratot hozunk be a magyar népköztársaságból. pozsonyban a madách könyvkiadó a magyar nyelvű könyvek kiadására jött létre. évente átlagosan 50 könyvet jelent meg, ezek egyik felét hazai magyar alkotók művei, másik felét pedig a cseh, a szlovák, a szovjet és a más országok belső irodalmából magyarra fordított művek teszik ki.

a cikk befejezésül a magyar nemzetiségnek a politikai és a közéletben való részvételéről ad tájékoztatást. többek között megállapítja:

- a képviselő-testületek összetétele lényegében megfelel a lakosság nemzetiségi összetételének. jelenleg szlovákia nemzeti bizottságaiban / tanácsaiban / 7945 a magyar nemzetiségű képviselők száma, ezenkívül 18-an a szövetségi gyűlés országos parlament / 16-an pedig a szlovák nemzeti tanács / szlovákiai parlament / képviselői.

- a cskp lenini nemzetiségi politikája elveinek és a csehszlovákiai nemzetiségek helyzetéről szóló alkotmánytörvénynek a végrehajtása nyomán szocialista társadalmunkban kedvező légkör alakult ki, amelyben a nemzetiségek egyre több megértésben és segítségben részesülnek a többi állampolgár részéről. azok a sikerek azonban, amelyeket a nemzetek és a nemzetiségek életének fejlesztésében elértünk, nem jelenthetik azt, hogy csökkentjük a nacionalizmus bármiféle maradványai elleni küzdelmet - hangoztatja cikkében ján gregor, a szlovák kormány elnökhelyettese. / sebestyén tiber/.
-.-
-34-

12.05/ny 12'35

kk. 32. román vezetők távirata

fl bh pi b u k a r e s t , 1978. február 4. /mti/

nicolae ceausescu, az rkp főtitkára, a román államtanács elnöke és manea manescu miniszterelnök táviratban köszöntötte leonyid brezsnyevet, az szkp kb főtitkárát, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnökét és alekszej koszigint, az szkp kb pb tagját, a szovjet minisztertanács elnökét a szovjetunió és románia első barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződése aláírásának 30. évfordulója alkalmából.

a román vezetők távirata megállapítja, hogy a szerződés aláírása óta eltelt harminc év alatt töretlenül fejlődtek a két ország nemzetközi szolidaritáson, egyenlő jogokon, a nemzeti függetlenség és szuverenitás tiszteletbentartásán alapuló kapcsolatai. 1970. júliusában aláírt második barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződésük új szakaszt jelent e kapcsolatokban, s kedvező kereteket nyújt a két ország politikai, gazdasági, tudományos-műszaki és kulturális együttműködésének továbbfejlesztéséhez. /agerpres/
-.-

kk. 33. meir vilner - morning star

lbny ng l o n d o n , 1978 február 4. /mti/

meir vilner, az izraeli kommunista párt főtitkára a morning stárnak adott nyilatkozatában felszólította nagy-britannia népét: működjenek közre a közel-keleti válság igazságos rendezésében, segítsen megakadályozni az egyesült államokat abban, hogy szabotálja a genfi békeértekezletet.

„a brit munkáspárt vezetői hibát követnek el, amikor nagy testvéreikként néznek fel az amerikaiakra és hagyják, hogy azok egyedül foglalkozzanak a problémával, - mondotta meir vilner. - ám egy újabb arab-izraeli háború sokkal katasztrofálisabb következményekkel járna nyugat-európára nézve, mint az egyesült államokra - figyelmeztetett rá az izraeli kommunista vezető.

/folyt köv/
12.40/ny de 13'05

-35-

kk.33. / meir...folyt/ny

vilner kijelentette, hogy az igazságos békéhez vezető uton létre kellene hozni egyebek között egy széles békefrontot magában izraelben, ahol máris vannak bizonyos jelei az erjedésnek. ,, ebben a békefrontban mindenki részt vehet - hangsúlyozta.- kommunisták, cionisták, hívők, mindazok, akik belátják, hogy izraelnek nemzeti érdeke a béke,,.

vilner elmondotta, hogy izraelben mulóban van már a ,,békecsináló begin,, népszerűsége és szertefoszlóban vannak a kezdeti, alaptalan remények, amelyeket a miniszterelnök demagógiája ébresztett. nemrég száz iskolás gyerek közös levelet intézett beginhez és figyelmeztették, hogy vérük az ő fejére száll majd, ha újabb háború tör ki, mert makacsul nem hajlandó kiüríteni a megszállt területeket és elismerni a palesztinai arab nép önrendelkezési jogát./ lászló balázs/.

--

kk.34. amerikai nukleáris export

fl bh ng w a s h i n g t o n , 1977. február 4. /mti/

az egyesült államok szenátusa megkezdte az amerikai nukleáris fűtőanyag- és nukleáris berendezés-exportot szabályozó törvény tervezetének vitáját. a törvénytervezetet a kongresszus képviselőháza már korábban elfogadta.

a taszsz tudósítója a hír kapcsán rámutat, hogy a nukleáris anyagok és berendezések gyártásában és kereskedelmében érdekelt amerikai vállalatok heves kampányba kezdtek a törvénytervezetben szereplő, amugy sem túlságosan szigorú előírások enyhítése érdekében. james mclure, idaho államnak az atomipar érdekeit képviselő republikánus párti szenátora például bejelentette, hogy a szenátusi vita során huszonöt módosítást kíván előterjeszteni.

a tudósító emlékeztet rá, hogy a nukleáris anyagok és berendezések gyártását az egyesült államokban néhány nagy cég tartja kezében. a két legjelentősebb a ,,westinghouse electric corporation,, és a ,,babcock and wilcox,,. ezek a monopóliumok évente körülbelül egy milliárd dollár értékű exportot bonyolítanak le és kereskedelmi forgalmukat iránból és japánból váró megrendelésekkel kívánják növelni. robert strauss, carter elnök különleges kereskedelmi tanácsadója a szenátus pénzügyi bizottságában bejelentette: lehetővé tették japán számára, hogy 2 milliárd dollár értékű nukleáris berendezést vásároljon az egyesült államokban.

/folyt. köv./

12.53 bh *13:05*

- 36 -

kk. 34./ amerikai.... folyt./ bh

az amerikai monopóliumok most attól tartanak, hogy a törvénytervezet előírásai elfogadásuk esetén rontani fogják piaci esélyeiket nyugat-német, francia és más nyugat-európai versenytársaikkal szemben. az atomipar kongresszusi támogatói a szenátus tagjaihoz intézett memorandumukban azt bizonygatták, hogy az amerikai vállalatok 10 milliárd dollár értékű külföldi megrendeléstől esnek el, ha a törvénytervezetet jelenlegi formájában fogadják el.

a taszsz tudósítója végezetül felhívja a figyelmet arra is, hogy az egyesült államok az utóbbi években, a nukleáris fegyverek elterjedése elleni harc jelszavával politikai nyomást gyakorolt más országokba, köztük az nszk-ra és franciaországra, azt követelve tőlük, hogy mondjanak le nukleáris technológia és berendezések más országoknak történő eladásáról. az amerikai diplomáciának ezzel a nyomással nyilvánvalóan az volt a célja, hogy segítséget nyújtson az előnyös megrendelésekért külföldi versenytársaikkal éles konkurrenciáharcot vívó amerikai monopóliumoknak./taszsz/

--

kk.35. carrillo

leh/ny ng m a d r i d , 1978 február 4 /mti/

santiago carrillo, az skp főtitkára pénteken madridban a párt közép-kádereinek értekezletén elhangzott kétórás beszédében kijelentette: a spanyol szocialista munkáspárt javaslata, amellyel saját magát hatalmi alternatívának ajánlja, nem reális alternatíva.

/folyt köv/

13.30/ny *13:42*

-37-

kk 35. / carrillo ...folyt/ny

mindenekelőtt azért nem, mert egyetlen párt sem képes megszerezni az abszolút többséget. de még ha valamiféle csoda folytán a psoc megfelelő többséget érne el és az ennek alapján megalakuló szocialista kormány megkezdene egy nem is szocialista, csak baloldali program megvalósítását, azonnal működésbe lépne a gazdasági bunker / bunkernek nevezték spanyolországban azt a szűk réteget, amely a franco-rendszer idején a tényleges hatalmat a kezében tartotta.- a szerk./, és az államapparátus összefogva e kormány ellen fordulna, ami a demokrácia megcsonkításához vezetne.

a szakszervezeti választásokról szólva santiago carrillo megállapította: azok annyira fontosnak bizonyultak, hogy a kormányfő szükségesnek látta érintkezésbe lépni a kommunistákkal, hogy az új helyzetről tárgyaljon velük. az skp főtitkára szerint a szocialisták nagy tévedést követtek el azzal, hogy megpróbálták tulpolitizálni a szakszervezeti választásokat. ez oda vezetett, hogy miközben az skp nem tekinti a munkásbizottságok sikerét az skp győzelmének, az ugt kudarcát általában a szocialista párt vereségének minősítik.

carrillo végezetül azokra a törekvésekre utalva, amelyekkel spanyolországban amerikai mintára kétpárti rendszert szeretnének kialakítani, úgy hogy a demokratikus centrum unió és a spanyol szocialista munkáspárt felváltva egymásnak adnák át a kormányrudat, rámutatott: ezek az elképzelések nem veszik figyelembe, hogy a kétpárti rendszerek, amelyek egy időszakban hatékonyaknak bizonyultak, szilárd gazdaságra épültek - olyan országokban, amelyekben az osztályharc enyhe volt.

--

kk.36. kuba - jamaica

fkj/ny ng h a v a n n a , 1978 február 4 /mti/

közös közleményt adtak ki isidoro malmierca peoli kubai külügyminiszter jamaicai látogatásáról, amelynek során a kubai diplomácia vezetője többek között michael n. manley jamaicai miniszterelnökkel és percival j. patterson külügyminiszterrel tárgyalt.

a közös közlemény szerint kuba és jamaica a jövőben is mindent megtesz a két ország kapcsolatainak erősítése érdekében. a kubai fél köszönetét fejezte ki a jamaicai kormánynak azért, amiért az nemzetközi fórumokon szorgalmazza a kuba-ellenes gazdasági blokádnak megszüntetését.

/folyt köv/ 13.40/ny 14'00

-38-

kk.36. / kuba ..folyt/ny

mindkét fél kifejezte azt a meggyőződését, hogy az el nem kötelezett országok állam-és kormányfőinek vi. konferenciája, amelyet a kubai fővárosban rendeznek meg jövőre, nagy mértékben hozzájárul majd az el nem kötelezettek mozgalmának megerősítéséhez.

kuba és jamaica elítéli a karib-tenger térségében még fennálló gyarmati rendszereket, támogatja a puerto rico-i nép önrendelkezési jogát és bizik benne, hogy ratifikálni fogják a panama-csatornáról szóló amerikai-panamai szerződéseket.

a közös közleményben mindkét ország támogatásáról biztosítja a szabadságáért harcoló zimbabwei, namibiai és dél-afrikai népet és hangsúlyozza, hogy az etiópiai-szomáliai konfliktust békés uton kell rendezni./taszsz/

--

kk.37. nicaragua - 2

it/ny ng managua, san salvador, san josé 1978 február 4./mti/

pénteken légvédelmi ütegekkel és páncélosokkal megerősített karhatalmalakulatokat vezényeltek ki a nicaraguai rivasa város ellen, ahol az utóbbi napokban súlyos összecsapások zajlottak le a nemzeti gárda és a sandinista nemzeti felszabadítási front harcosai között. a fővárostól, managuától északnyugatra fekvő leon-ban újabb tüntetésekre került sor: értesülések szerint mintegy 60 személyt letartóztattak.

san josé-i hivatalos források szerint a costa rica-i kormány lezárta az ország határait és megerősített rendőri egységeket vezényelt ki a nicaragua-val határos területek ellenőrzésére. egyes managuai hírek szerint costa rica és honduras csapatokkal segíti a nicaraguai nemzeti gárda egységeit.

pénteken mintegy hatvan személy elfoglalta az ensz san salvador-i irodáját, tiltakozásként a nicaraguai rezsim terrorja ellen. csak kilenc óra múltával hagyták el egy épületet, de előzőleg nyilatkozatot adtak át és ebben az iroda vezetőjének támogatásukról biztosították a somoza-diktatura ellen harcoló hazafiakat./afp,ap/

--

13.50/ny 14'00

-39-

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai kk 31.hirünk /csehszlovákia.../ 1. folyt.4.bek
3.sorában a szám helyesen:

....ebből 2400 szlovákiában tanult ...

/mti/

--

kk. 38. francia szocialisták

bd bh ng párizs, 1978. február 4. /mti/

élesen bírálta a pártvezetőség álláspontját a francia szocialista párt balszárnya, amely a ceres tanulmányi központ körül tömörül.

a párttagságnak mintegy 25 százalékát képviselő irányzat folyóirata, a reperes legújabb számában megállapítja, hogy a mitterrand első titkár irányította pártvezetés két hibát követett el a kommunistákkal folytatott tárgyalásokban.

az első az volt, hogy azt képzelték; az fkp-t, georges marchais-t meghátrálásra kényszeríthetik a vitás kérdésekben. a másik már ebből következett: ez az a feltételezés volt, hogy szakítás esetén a szocialista párt megnövelheti szavazatainak számát és a választótestület 35-40 százalékának voksát nyerheti el, lefaragva a kommunista pozíciókból. ez a kettős számítási hiba vezette a szocialista párt vezetőségét arra, hogy túlságosan korlátozott jellegű javaslatokat terjesszen elő a kommunistákkal folytatott tárgyalásokon - mutat rá a folyóirat.

noha a reperes bizonyos kérdésekben az fkp álláspontját is bírálja, végső soron ismét csak a szocialista pártvezetés álláspontjával vitatkozik. a ceres szerint már a választások első fordulójának estéjén újra fel kell venni a tárgyalásokat a kommunistákkal, míg a pártvezetés csak a második forduló után kíván tárgyalni a „kormányzati paktumról”.

/folyt. köv./

- 40 -

14.20 bh *14:30*

kk. 38. /francia folyt./ bh

a ceres követeli, hogy a pártvezetőség szögezze le: baloldali győzelem esetén mindenképpen a kommunisták részvételével alakul kormány - mitterrand, mint ismeretes, nem zárja ki „egyszínű”, kisebbségi szocialista kormány megalakítását sem.

a le matin szombati száma egy újabb, a louis harris közvéleménykutató intézet által végzett közvéleménykutatás eredményét közli. ez megerősíti az előző hetekben publikált felmérések eredményét: eszerint abban az esetben, ha a választásokat a múlt hét végén tartották volna, a baloldalra a szavazók 51, a kormánypártokra 45 százalékuk adta volna voksát és a parlamentben is baloldali többség jött volna létre. giscard d, estaing verdun sur le doubs-i beszéde tehát nem változtatott a választási esélyeken. ismeretlen tényező azonban annak a négy-öt millió franciának, a választótestület mintegy 20 százalékának állásfoglalása, amely mindaddig még nem döntötte el, kire szavaz./baracs dénes/

--

kk. 39. sri lanka - elnök

fo bh ng colombo, 1978. február 4. /mti/

junius richard dzsajevardenét, sri lanka eddigi miniszterelnökét szombaton köztársasági elnökké nyilvánították. ő az ország első, végrehajtó hatalommal is rendelkező államfője.

az elnököt, akinek hivatali ideje hat év, igen széles jogkörrel ruházták fel: ő a fegyveres erők főparancsnoka és korlátlan joga van a miniszterelnök és a miniszterek kinevezésére, illetve felmentésére, a parlament feloszlatására, általános vagy időközi választások kiírására. /tanjug;

--

- 41 -

14.25 bh

14:35

kk. 40. rövid hírek

ós bh ng

1978. február 4. /mti/

s z ó f i a : kulakov kitüntetés

a bolgár népköztársaság államtanácsa fjodor kulakovot, az szkp pb tagját, a kb titkárát 60. születésnapja alkalmából a georgi dimitrov érdemrenddel tüntette ki. a kitüntetést fjodor kulakov sokéves, eredményes tevékenysége elismeréseképpen kapta, amelyet a két párt testvéri együttműködésének kiszélesítése, a szovjet és a bolgár nép barátságának elmélyítése érdekében fejtett ki. /taszsz/

u j d e l h i : doronyszki

sztevan doronyszki, a jugoszláv államelnökség alelnöke szombaton, hivatalos tárgyalásainak befejeztével, elutazott indiából. doronyszki uj-delhiben nemzetközi kérdésekről, az el nem kötelezett országoknak a közeljövőben megrendezendő találkozójáról és a kétoldalú kapcsolatokról folytatott tárgyalásokat magasrangú indiai személyiségekkel. a megbeszélések végén nilam szandzsiva reddi indiai államfő indában teendő látogatásra hívta meg joszip broz tito jugoszláv köztársasági elnököt. ugyanakkor sztevan doronyszki morardzsi deszai, indiai kormányfőt meghívta jugoszláviába. /tanjug/

b e r l i n : vírusos influenza

a vírusos influenzás megbetegedések száma az ndk-ban is növekszik. a betegség általában könnyebb lefolyású; főleg az iskolás gyermekeket támadja meg. az ndk-ban a megbetegedéseket két vírus-típus okozza: nagyobb arányban az a-1, kisebb mértékben pedig a victoria. országszerte megtették a szükséges óvó-, megelőző és gyógyászati intézkedéseket. /mti/

l o n d o n : szudáni-etiópiai légiközlekedés

az addisz abeba-i rádió jelentése szerint szudán egy-éves megszakítás után szombaton újra elindította légi járatait etiópiába. a légiforgalom helyreállítására azt követően került sor, hogy múlt év decemberében a két ország sierra leonében egyezményt kötött, amely szerint nézeteltéréseiket az afrikai egységsszervezet közvetítésével rendezik. /reuter/ /folyt. köv./

- 42 -

14.35 bh 14.45

kk. 40. /rövid hírek... folyt./ bh

r ó m a : bomba-merényletek

péntekről szombatra virradóan olaszország több városában ismét bombák robbantak. egy római rendőrörsön, egy milanoi templomban, torinóban egy ujjfasiszta csoport székházában, cagliari-ban pedig a kereszténydemokrata párt irodájában helyeztek el ismeretlen tettesek gyújtóbombákat. a merényletek jelentős anyagi károkat okoztak. /upi, afp/

i s l a m a b a d : bhutto hívei

a pakisztáni katonai kormányzat korrupció vádjával különleges bíróság elé állította zulfikar ali bhutto, volt miniszterelnök 88 hívét, közöttük bhutto feleségét is. amennyiben bűnösnek találják őket, börtönbüntetésre, vagyonelkobzásra és a politikai tevékenységtől való eltiltásra ítélik őket. /ap/

a n t a n a n a r i v o : ciklon

legkevesebb 10 ember életét vesztette és több mint tizenöt ezren hajléktalanná váltak annak a ciklonnak a következtében, amely a héten söpört végig madagaszkár északnyugati részén. a természeti csapás súlyos pusztítást okozott az állatállományban és a cukornádültetvényekben is. /reuter/

--

kk. 41. Lengyel választások

ba bh ng v a r s ó, 1978. február 4.

barabás jános, az mti tudósítója jelenti:

vasárnap tartják meg lengyelországban az alapszintű tanácsai választásokat, amelyeknek során több mint százezer tanácsos tagi poszt betöltéséről döntenek a szavazók. az eseménynek két motívum ad különös jelentőséget. az egyik az, hogy az 1975-ben befejeződött és az ország közigazgatási térképét teljesen átalakító reform óta először kerül sor választásokra. a másik az, hogy a szavazásra nem sokkal a lengyel egyesült munkáspárt második országos értekezlete után kerül sor és választási platformul - a szövetséges pártok és a nemzeti egységfront döntése alapján - ennek az értekezletnek a határozata szolgál. /folyt. köv./

- 43 -

14.50 bh 15.00

kk. 41. /Lengyel választások ... folyt./ bh

mint ismeretes, a határozat állást foglal az 1970-ben megkezdett, a Lemp 6. kongresszusán kidolgozott és 7. kongresszusán továbbfejlesztett társadalmi-gazdasági stratégia folytatása mellett és ugyanakkor - a kongresszusokon kitűzött célok elérése érdekében - számos fontos, a gazdasági életet érintő változtatást tartalmaz.

a lengyel lapok kommentárjaikban elsősorban a választások politikai horderejét hangsúlyozzák, kiemelve a helyi államhatalmi szervek jelentőségét. emlékeztetnek arra, hogy a második országos pártértekezlet döntése értelmében ezeknek a szervezeteknek a jogkérét kiszélesítik, és szerepüket növelik, nem utolsósorban ellenőrző funkcióik megerősítésével. a trybuna ludu rámutat: a tanácsstagjelöltek és a választók pénteken befejeződött találkozási országos értekezletén a lengyel egyesült munkáspárt által javasolt program általános támogatását bizonyították és ez bizalmi szavazásnak is tekinthető.

--

kk. 42. portugál kormányprogram - pkp

fkj bh ng l i s s z a b o n , 1978. február 4. /mti/

a portugál kommunista párt álláspontja szerint az új portugál kormány programja nem kínál megoldást az ország súlyos problémáira - jelentette ki joaquim gomes, a pkp kb politikai bizottságának tagja a lisszaboni O diario szombati számában megjelent interjújában. a kormányprogram további engedményeket tartalmaz a magántőke javára; ezért úgy tűnik, hogy a kormány folytatni fogja a tőkés restauráció politikáját.

joaquim gomes kifejezésre juttatta pártjának abbéli aggodalmát, hogy a szocialista-cds kormánykoalíció ilyen irányú politikája rendkívüli mértékben ki fogja élezni portugália összes válságjelenségeit. gomes vitába szállt mario soares miniszterelnöknek azzal a megállapításával, hogy portugáliában jelenleg nem a szocializmus megteremtése, hanem az ország gazdasági talpraállítása van napirenden. a pkp álláspontja szerint a szocializmus és a gazdasági fejlődés között nincsen semmilyen kibékíthetetlen ellentét, - szögezte le a kommunista vezető, majd emlékeztetett arra, hogy az ország alkotmánya kifejezetten a szocialista társadalom irányába való fejlődést hangsúlyozza./adn/

--
- 44 -

15.02 bh *ed 15.20*

kk. 43. galíciai kp

leh il ng m a d r i d , 1978. február 4./mti/

pénteken santiago de compostelában megkezdte tanácskozásait a galíciai /északnyugat-spanyolország/ kommunista párt, az skp tag-szervezete iii. kongresszusa. a központi bizottság nevében santiago alvarez főtitkár tartott beszámolót és értékelte a párt tevékenységét, különös tekintettel a június 15-i parlamenti választásokra, amelyekkel összefüggésben önkritikusan elemezte azokat az okokat, amelyek miatt a párt jelöltjei nem jutottak be a parlamentbe.

santiago carrillo, az skp főtitkára szombaton reggel santiago de compostelába utazott, hogy részt vegyen a kongresszus munkájában.

--

kk. 44. kulturális hírek Lengyelországból

ba il ng v a r s ó , 1978. február 4./mti/

a piw lengyel kiadóvállalatnál megjelent boleslaw prus „a baba” című regényének 32. kiadása. a világhírű, magyarországon is jól ismert mű eddig csaknem másfél millió példányban jelent meg lengyelül, és 1945 óta huszonnégy külföldi kiadást ért meg. prus könyvei eddig 367 kiadásban több mint 15 millió példányban jelentek meg hazájában.

x x x x

olsztyban befejeződött a lengyel televíziós filmek fesztiválja. az év legjobb tv-filmjének járó nagydíjat a második világháború éveiben játszódó nagyszabású sorozat, a „lengyel utak”, nyerte. a zsűri különdíjával a „vihar előtt”, című dokumentumjátékot tüntették ki.

--

- 45 -

15.15/11
Naw 16.00

kk. 45. frolinat - tuszok

ós il ng

p á r i z s , 1978. február 4./mti/

a csád nemzeti felszabadítási front /frolinat/ az afp francia hírügynökségnek szombaton eljuttatott közleményében kijelenti: a frolinat-nak semmi köze sincsen a tuszejtési akcióhoz, ilyen bandita-cselekmény nem állhat kapcsolatban a frolinat által vezetett felszabadító harccal.

mint ismeretes, január 18-án egy francia és egy svájci fiatalember esett a csád-tó közelében tevékenykedő gerillák fogságába, akik tuszaikért magas váltságdíjat és a csádban állomásozó francia katonai tanácsadók kivonását követelték.

a felszabadító mozgalom rádióadója pénteken éjszaka, a tusz-üggyel kapcsolatban, említést tett egy bizonyos abakar mahamat abderamanról, akit az elmúlt évben kizártak a frolinat-ból, és aki február 2-án azt állította: ő ejtette fogságba a két fiatalembert. a rádióadó szerint lehetséges, hogy ennek a személynek a ,,bűnbandája,, a felelős a ,,felháborító emberrablásért,,.

a csád nemzeti felszabadítási frontnak az afp-hez eljuttatott közleménye az újabb harci cselekményekről is beszámol. eszerint a frolinat harcosai folytatták a kormánycsapatok ellen indított offenzívájukat, és ennek során ,,elfoglalták a faya-largeau-i kulcsfontosságú repülőteret, valamint több helységet is,,./afp/

-. -

kk. 46. szovjet-román együttműködés

a-fo il ng

b u k a r e s t , 1978. febr. 4./mti/

bukarestben megtartotta x. ülését a román-szovjet gazdasági együttműködési kormánybizottság. a szovjet küldöttséget - mint ismeretes - konsztantyin katusev, a szovjetunió minisztertanácsának elnökhelyettese, a román gheorghe radulescu miniszterelnökhelyettes vezette.

/folyt.köv./
16.30/il

- 46 -

Nm 17.05

kk. 46./szovjet-román folyt./il

a tárgyszerű, baráti légkörben lefolyt ülés résztvevői kiemelték, milyen nagy jelentőségük van a kétoldalu kapcsolatok fejlesztése szempontjából a leonyid bresznev és nicolae ceausescu találkozóin létrejött megállapodásoknak. a szovjet delegáció vezetőjét fogadta nicolae ceausescu, a román kommunisták párt főtitkára, a köztársaság elnöke is.

konsztantyin katusev átadta nicolae ceausescunak leonyid bresznevnek, az szkp kb főtitkárának, a legfelsőbb tanács elnöksége elnökének és alekszej kosziginnak, a szovjetunió minisztertanácsa elnökének üdvözlését és jókívánságait a főtitkár 60. születésnapja alkalmából. ceausescu megköszönte a jókívánságokat, és kijelentette: a lenin-rend, amelylyel nemrég kitüntették, tükrözi a két párt és nép közötti jó kapcsolatokat, és azt a közös törekvést, hogy tovább fejlesszék azokat a román és a szovjet nép, a szocializmus ügyének érdekében.

a bizottság ülésén a résztvevők áttekintették az eddigi egyezmények megvalósulását. intézkedéseket irányoztak elő annak érdekében, hogy mindkét fél fokozottabb mértékben teljesítse a megállapodásokból reágharuló kötelezettségeket. foglalkoztak az ipari kooperáció kérdéseivel is. a kgst hosszútávú együttműködési programjával összhangban megállapították az 1990-ig szóló szakosodási és kooperációs programok kidolgozásának sorrendjét. határozatot hoztak a két ország 1980 utáni népgazdasági terveinek összehangolásával kapcsolatos teendőkről.

a bizottság áttekintette az 1977. évi árucserreforgalom alakulását a /a tavalyi forgalom elérte a kétmilliárd rubelt/, és a két fél tájékoztatta egymást az 1978-ban várható áruszállításokról. felhívták a figyelmet arra, hogy állandóan javítani kell a termékek minőségét és műszaki színvonalát.

az üléssel egyidejűleg a szovjetunió és románia kormányközi halászáti együttműködési egyezményt kötött.

a szovjet küldöttség szombaton hazautazott./taszsz, agerpres/

-. -

16.35/il

- 47 -

Nm 17.10

kk.47. külpolitikai híreink jegyzéke 1978. február 4-én
16 óráig

oh /pi

1978. február 4.

1. várható
2. a hét eseményei - mti-kommentárok
3. bahr - neutronfegyver
4. nicaragua
5. színes hírek a szocialista országokból
6. időjárás
7. fülöp-szigetek-választás
8. szadat-usa
9. két hír csehszlovákiából
10. rövid hírek
bécs: lenin-könyv
hága: neutronfegyver
buenos aires: politikai foglyok
11. algiri csucs
12. szaljut-6 - pihenőnap
13. szárnyasrakéta-kísérlet
14. amerikai bányász-sztrájk
15. bukaresti ünnepi gyűlés
16. indokina - apn
17. japán „villámvonat„
18. nyugatnémet kormányátalakítás - pravda
19. olasz kormányválság - dc - andreotti - visszhangok
20. usa-vietnam
21. hírek jugoszláviából
22. munkácsy-kiállítás
23. kínai temetés következményekkel
24. moszkva - fejlesztés
25. orenburgi gázvezeték
26. nyugatnémet hirszerzés - neues deutschland-kommentár
27. ali nasszer mohammed-elutazás
28. rövid hírek
hanoi: üdvözlés angolának
hanoi: indiai küldöttség
peking: idegenforgalom
maputo: vit előkészítő bizottság
havanna: pedagógusok
29. hírek az ndk-ból
30. kina - közös piac
31. csehszlovákiai nemzetiségek - szlovák vezető cikke
32. román vezetők távirata
33. meir vilner - morning star
34. amerikai nukleáris export
/folyt.köv./

- 48 -

Nm 17.15

kk.47./külpolitikai folyt./il

35. carrillo
36. kuba - jamaica
37. nicaragua -2.
38. francia szocialisták
39. sri lanka - elnök
40. rövid hírek
szófia: kulakov kitüntetése
uj-delhi: doronyszki
berlin: vírusos influenza
london: szudáni-etiópiai légiközlekedés
róma: bomba-merényletek
islamabad: bhutto hívei
antananarivo: ciklon
41. lengyel választások
42. portugál kormányprogram - pkp
43. galíciai kp
44. kulturális hírek **lengyelországból**
45. frolinat - tuszok
46. szovjet-román **együttműködés**
47. hírjegyzék **/mti/**

--

kk. 48. ali nasszer mohammed - nyilatkozat

hf il ng

m o s z k v a , 1978. febr. 4./taszsz/

ali nasszer mohammed hasszani, a nemzeti front egyesített politikai szervezete politikai bizottságának tagja, a jemeni népi demokratikus köztársaság miniszterelnöke szombaton a szovjetunióból való elutazása előtt az alábbi nyilatkozatot adta a taszsz tudósítójának:

„a szovjetunióban tett látogatásunkat siker koronázta. a látogatás eredményei összhangban vannak a két baráti nép érdekeivel. a látogatás pozitív mérlege a szovjetunió irántunk táplált jóindulatának gyakorlati következménye, a népeink közötti barátság megszilárdítására irányuló törekvésének eredménye.,,

„leonyid brezsnyevvel folytatott megbeszélésünk, az szkp és a szovjet kormány más vezetőivel való találkozásaink és tárgyalásaink a barátság és a szívélyesség szellemében, a kölcsönös megértés légkörében és a proletár internacionalizmus jegyében zajlottak le - mondotta a dél-jemeni kormányfő. az európai és a közel-keleti helyzetről, afrika szarvának és afrika déli részének problémáiról, valamint egyéb feszültség-gócokról folytatott eszmecserék a nézetek és vélemények egybeeséséről tanuskodtak. mindkét fél úgy véli, hogy sokoldaluan támogatni kell a nemzetközi enyhítés folyamatát, és fel kell számolni a feszültség üzfészkeit.,,

/folyt.köv./

- 49 -

17.00/il

Nm 17.25

kk. 48./ali nasszer folyt./il

„szilárd meggyőződéssel állíthatjuk, hogy a látogatás pozitív hatást gyakorol az együttműködés különböző területeire, és lehetővé fogja tenni a népeink közötti barátság további megszilárdítását és fejlesztését, - hangoztatta befejezésül ali nasszer mohammed hasszani./mti/

--

kk. 49. mladenov-macovescu

olt il ng b u k a r e s t , 1978. febr. 4./mti/

az európai biztonságról és együttműködésről, valamint más nemzetközi kérdésekről folytatott eszmecserét bukarestben a román és a bolgár külügyminiszter.

a george macovescu és bolgár kollégája, petr mladenov tárgyalásairól szombaton kiadott közlemény arra is utal, hogy különös figyelmet szenteltek a helsinki záróokmányban foglalt ajánlások megvalósításának. a két külügyminiszter egyetértett abban, hogy hatékony intézkedésekre van szükség a fegyverkezési hajszá megszüntetése és a leszerelés megvalósítása érdekében. a világban meglévő feszültséggócok megszüntetését minden nép érdekének megfelelően békés úton, politikai tárgyalások révén kell elérni - hangsúlyozza a közlemény.

a két fél megerősítette határozott szándékát, hogy a két ország között érvényben lévő barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés szellemében továbbfejlesztik a politikai kapcsolatokat és a gazdasági együttműködést, beleértve a termelési kooperációkat és a szakosítást is.

a közlemény bejelenti, hogy a román-bolgár konzultációkat tovább folytatják, és hogy petr mladenov hivatalos baráti látogatásra hívta meg george macovescut.

--

- 50 -

17.05/il
Nuv 17:30

kk. 50. algiri csucs-2.

fm pr il ng a l g i r , 1978. febr. 4./mti/

számos arab ország államfője és az államfők képviselői, valamint a palesztinai felszabadítási szervezet vezetői folytatják munkájukat algéria fővárosában - jelentette szombaton a taszsz tudósítója.

algéria, sziria, libia, a jemeni népi demokratikus köztársaság és a pfsz küldöttségei a közel-keleti helyzet megvitatását követően leszögezték, hogy a szadat egyiptomi elnök különutas akciói ellen irányuló tiltakozó mozgalom - az imperialisták arabellenes propagandájának állításai ellenére - mindinkább tért hódít az arab világban. e mozgalom olyan erőteljes front, amely az algiri találkozó résztvevőin kívül a közel-kelet összes többi haladó erőt is tömöríti.

a konferencia kidolgozta a közös akciók programját, amely elsősorban a palesztinai ellenállási mozgalom erősítésére, sziria és a pfsz kapcsolatainak megszilárdítására irányul.

a konferencia résztvevői megállapították: az arab világnak, az el nem kötelezett országoknak, az összes béke- és szabadságszerető erőknek tevékenyen támogatniuk kell a szadat elnök kaptuláns politikájának veszélyes következményei ellen fellépő erőket. a tárgyalópartnerek véleménye szerint támogatásban kell részesíteni elsősorban is szíriát, amely közvetlenül áll szemben izraellel.

ismételten megállapították, hogy csak a palesztinai felszabadítási szervezet - a palesztinaiak egyetlen törvényes képviselője - illetékes képviselni a palesztinai arab népet és beszélni e nép nevében.

sziria, libia, algéria, a jemeni népi demokratikus köztársaság és a pfsz vezetői hangsúlyozták, hogy az összes arab államok közös akciói révén kidolgozott és a nemzetközi közösség által is jóváhagyott platformhoz való visszatérés közelebb hozhatja a közel-keleti béke megteremtését.

az algiri konferencia résztvevői méltatják az araboknak a szovjetunióval és más szocialista országokkal fenntartott baráti és együttműködési kapcsolatai erősítésének jelentőségét.

/folyt.köv./
17.10/il
Nuv 17:40

- 51 -

kk. 50./algiri folyt./il

abdelaziz buteflika algériai külügyminiszter sajtóértekezleten jelentette ki, hogy szadat különtárgyalásai aláásták az arab szolidaritást. ezért súlyos felelősség terheli az egyiptomi elnököt. az algériai külügyminiszter a továbbiakban kifejtette, hogy a csucskonferencia résztvevői sikraszállnak az igazságos és tartós közel-keleti béke megteremtéséért, olyan békéért, amelyet nem lehet megvalósítani a palesztinai arab nép érdekeinek, törvényes nemzeti jogainak rovására. megítélésük szerint a különbéke nem béke, hanem kapituláció lenne az imperializmus és a cionizmus előtt.

egyiptom vezetőinek nincs joguk az arab világ nevében folytatni kapituláns politikáikat - tette hozzá buteflika -, azt a politikát, amely provokáció az arabokkal szemben, és amely elveti az arabok együttesen hozott döntéseit. „szadat elnök nem készítheti arra az arab országokat, hogy imperialista irányvonalat kövessenek - mondotta a külügyminiszter. - az egyiptomi elnök kezdeményezése nem elszigetelt jelenség, hanem része az egyesült államok és a nyugati hatalmak közel-keleti politikájának, amelynek egyiptom és izrael most eszköze.„ buteflika befejezésül rámutatott: a konferencia nagyra értékeli azt a segítséget és támogatást, amelyet a szovjetunió nyújt az arab és az afrikai népeknek a nemzeti függetlenségük megszilárdításáért vívott harcban.
/taszsz/

x x x

a szadati politikát ellenző négy arab ország, valamint a pfsz vezetői szombaton a késő délelőtti órákban zárt ajtók mögött ismét összeültek. a tanácskozás a küldöttségvezetők szintjén, **valgyis** ← szűkebb körben folyt. nyugati hírügyműkségek úgy tudják, hogy a konferencia záródokumentumának - a politikai nyilatkozatnak - a végleges tervét tanulmányozták.

az algiri csucstalálkozót eredetileg két naposra tervezték, a tanácskozást azonban - feltehetőleg azért, mert kadhafi libiai államfő betegsége miatt csak egy nappal később tudott bekapcsolódni az értekezlet munkájába - szombaton is folytatták.

az afp értesülése szerint az algiri csucstalálkozó záróülésre szombaton este, közép-európa idő szerint várhatóan 19.00 órakor kerül sor./afp, upi/

--

- 52 -

17.20/il

Nww 17.45

kk. 51. szadat-románia

olt il nt

b u k a r e s t , 1978. febr. 4.

oltványi ottó, az mti tudósítója jelenti:

szombaton bukarestben bejelentették, hogy nicolae ceausescunak, az rkp főtitkárának, a köztársaság elnökének meghívására anvar szadat egyiptomi elnök február 11-én és 12-én hivatalos baráti látogatást tesz romániában.

innen szigoruan a szerkesztőségek tájékoztatására!

bukaresti diplomáciai körökben ezzel összefüggésben emlékeztetnek rá, hogy az egyiptomi elnök négy hónapon belül immár másodszer keresi fel a román fővárost. október végén sinaián folytatott eszmecszerét a két államfő. a megbeszélésekről kiadott hivatalos közlemény szerint a román-egyiptomi együttműködés fejlesztésének kérdéseiről, valamint közös érdekű nemzetközi problémákról cseréltek véleményt.

jóllehet a tárgyalásokról kiadott hivatalos közlemény szerint helyeselték a genfi konferencia összehívását a pfsz részvételével, röviddel ezután került sor szadat, izraeli látogatására.

bukarest fenntartotta korábbi álláspontját izraellel és a palesztinokkal kapcsolatban: nevezetesen sikraszáll amellett, hogy izrael vonuljon ki a megszállt arab területekről, s hogy a palesztin népnek joga van önrendelkezésre, beleértve saját állam alapítására is, s hogy a pfsz a palesztin nép egyedüli törvényes képviselője. szadat jeruzsálemi utazására bukarest úgy tekintett, mint nyitásra a közel-keleten, amelyet követően izraelen a sor, hogy konstruktív lépéseket tegyen. a román sajtó a látogatásról úgy fogalmazott: „nem oldott és nem is oldhatott meg régi és bonyolult problémákat, de az eseményeknek lendületet adott.„

bukaresti politikai megfigyelők szerint szadat mostani látogatása alkalmával nyilván folytatják az eszmecszerét, amelyet sinaián kezdtek. bukarestben úgy vélik, hogy szadat elnök jelenlegi körútjának a román főváros egyik jelentős állomása lesz.

--

17.50/il

Nww 18.05

- 53 -

kk. 52. belgrádi találkozó - mimóza ünnepség

mg il nt

hercegnovi, 1978. febr. 4./mti/

a belgrádi európai biztonsági és együttműködési találkozó küldöttségvezetői és helyettesei több jugoszláv és külföldi újságíró kíséretében szombaton hercegnoviba érkeztek, hogy részt vegyenek a hagyományos mimóza-ünnepségen. ennek az ausztráliából származó gömbvirágzatu növénynek szedését a halász-ünnepséggel egybekötve minden évben hagyományosan február elején tartják meg az adriai tengerparton.

a belgrádi találkozó küldöttségvezetői vasárnap hercegnoviból a montenegrói cetinjébe és titogradra látogatnak./tanjug/

--

kk. 53. közel-keleti hírek

hf il nt

1978. február 4./mti/

k a i r

„uj vafd,, néven szombaton hivatalosan is megalakult egyiptom negyedik pártja. az új politikai szervezet megalakulását musztafa khalil, az aszu központi bizottságának elnöke, a pártalakítási kérelmek elbírálására hivatott bizottság elnöke jelentette be. az új vafd létrehozását a bizottság tagjai egyhangulag hagyják jóvá.

khalil közölte, hogy az új vafd, mely az 1952-es baloldali fordulat után betiltott vafd párt tagjait tömöríti, megváltoztatta eredeti programját és belső, szervezeti felépítését, hogy elnyerje a hivatalos engedélyezést. a párt alapítóinak taglétszáma 224, köztük több mint huszan a népi gyűlés tagjai./afp, mena/

/folyt.köv./

- 54 -

Nm 18.40

kk. 53./közel-keleti folyt./il

b e i r u t

a libanoni fővárosban szombaton bejelentették, hogy a palesztin gerillák és baloldali szövetségeseik megállapodtak: kivonják fegyvereseiket a lakott körzetekből. a megállapodást az tette szükségessé, hogy egy héttel ezelőtt szidónban felelőtlen elemek akciója következtében lövöldözés kezdődött, amelyben hat polgári személy is megsebesült. a megállapodásról szólva mindkét fél szóvivője megerősítette, hogy elejét akarják venni a hasonló akciók megismétlődésének.

a napokban született határozatot követően szidónban bezárták a különböző kommandóegységek irodáit. a wafa palesztin hírügynökség ezeket az irodákat vádolta azzal, hogy zaklatták a lakosságot, s a palesztinok ellen hangolták a város polgárait./reuter/

--

kk. 54. afrika

fm pr il nt

1978. február 4./mti/

l u a n d a

az angolai népi köztársaságban szombaton ünnepelték a fegyveres nemzeti felszabadítási mozgalom kezdetének 17. évfordulóját. az évforduló alkalmából luandában tartott nagygyűlésen felszólalt agostinho neto, az angolai népi köztársaság államfője, az mpla-munkapárt központi bizottságának elnöke. hangsúlyozta, az alsó mpla-kongresszus határozatainak megvalósítása során a legfontosabb feladat az angolai marxista-leninista párt felépítése. a parasztsággal szövetséges munkásosztály csak a tudományos szocializmus alapján képes megvalósítani vezető szerepét - mondotta. - ma függetlenek vagyunk, és a szocialista országokkal közös úton haladunk a ragyogó jövő felé.

neto a nagygyűlést megelőzően ünnepélyesen felavatta az mpla-munkapárt új székházát./adn/

/folyt.köv./

18.40/il

- 55 -

Nm 18.55

kk. 54./afrika folyt./il

m a p u t o

samora machel, a mozambiki népi köztársaság államfője, a mozambiki felszabadítási front /frelimo/ elnöke a hét végén maputoban tartott nagygyűlésen elsőrendű feladatnak minősítette a frelimo-párt szervezeti felépítését.

„megteremtjük pártunk szervezeteit, hogy népünk sorsának gazdájává váljunk - mondotta. - minden szakágzatban, minden iskolában, kórházban, a hadseregben, a közlekedés terén, s természetesen az anyagi termelésben is vezető szerepet kell betöltenie a pártnak.,,

machel nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a gyarmati korszak súlyos örökségét csak olyan párt vezetésével lehet felszámolni, amelyet a proletariátus tudományos ideológiája vezérel.

február 3-án, a „mozambiki hősök napján,, országos kampány kezdődött a frelimo-párt szerveinek felépítésére. 1978. szeptember 25-ig, vagyis az egykori portugál gyarmati diktatura elleni fegyveres felszabadító harc megindításának /1964/ évfordulójáig a legjobb munkások, parasztok, katonák és értelmiségiek ezreit kívánják felvenni az egy évvel ezelőtt alapított párt tagjainak sorába./adm/

w i n d h o e k

a dél-nyugat-afrikai népi szervezet /swapo/ mintegy 150 tagja tüntetett szombaton windhoek egyik szállodája előtt, ahol franciaország, az egyesült államok, az nszk és kanada nagykövetei találkoznak a namibiai politikai pártok képviselőivel. a tüntetők követelték a politikai foglyok szabadonbocsátását és a dél-afrikai csapatok kivonulását namibiából. az ensz biztonsági tanácsa öt nyugati tagja konzultációinak az a célja, hogy előkészítsék a nyugati külügyminiszterek, továbbá pik botha dél-afrikai külügyminiszter és sam nujoma, a swapo elnöke február 11-re tervezett new york-i találkozóját./afp/

/nagy-britannia,

--

- 56 -

18.45/il
Nuv 19.05

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai kk. 12. sz. hír /szaljut-6.-pihenőnap.../ 1. bek. 4. sorában a szöveg helyesen:

... jurij romanyenko és georgij grecko nyolcadik hetét

fejezi be a világűrben....

/mti/

--

kk. 55. szedov-interju-kozmosz-954 megsemmisülése

ék il nt m o s z k v a , 1978. február 4.

pék miklós, az mti tudósítója jelenti:

a szovjetunió a világűr kutatásában és felhasználásában megvalósuló együttműködés elveinek és szellemének megfelelően mindent megtett és megtesz annak érdekében, hogy a „kozmosz-954,, jelzésű szputnyik megsemmisülése semmilyen bonyolalmat se okozzon más államokhoz fűződő kapcsolataiban - jelentette ki leonyid szedov akadémikus a taszsz hírügynökségnek adott interjújában.

a „kozmosz-954,, -et tavaly szeptember 18-án bocsátották földkörüli pályára a szovjetunióban. a fedélzeti berendezések energiaellátására 235-ös dűsitott uránt feldolgozó nem nagy méretű nukleáris reaktort helyeztek el. az atomreaktor nem volt robbanásveszélyes, és eleve úgy tervezték, hogy a szputnyiknak a sűrű légrétegbe történő behatolásakor megsemmisül. ennek, a terveknek megfelelően, január 24-én a világóceán felett kellett volna bekövetkeznie. január 6-án azonban eddig ismeretlen okok következtében a „kozmosz-954,, a szovjet mérőműszerek látókörén kívül, feltehetőleg egy természetes vagy mesterséges eredetű tárggyal összeütközött és megsérült. az ütközés következtében a fedélzeti berendezések megsérültek, a „kozmosz-954,, kormányozhatatlanná vált. a szputnyik január 24-én kanada északi területére felett behatolt a sűrű légrétegbe és megsemmisült. /folyt.köv./

19.07/1L

Nuv 19.20

- 57 -

kk. 55./szedov folyt./il

a szovjet kormány haladéktalanul érintkezésbe lépett a kanadai kormánnyal és gyors segítségét ajánlotta fel a szputnyik darabjai esetleges lezuhanásából származó következmények felszámolására. a kanadai kormány rendelkezésére bocsátották a szputnyik adatait, és azokat az intézkedéseket, amelyeket a maradványok megtalálása esetén kell fogantatosítani.

/közölték

szovjet részről hangsúlyozták, ha a szputnyik egyes darabjai el is érik a földfelszínre, ezek csak korlátozott, helyi szennyeződést okozhatnak kizárólag a zuhanás körzetében, és a hatástalanításhoz az ilyenkor szokásos intézkedéseket kell tenni. abban az esetben, ha kanada területén bármilyen, feltehetően a kozmosz-954-ből származó tárgyat találnának, a szovjet kormány kész haladéktalanul szakembereket küldeni azonosításukra.

abban a térségben, ahol a szputnyik beszüntette működését, jelenleg kanadai és amerikai szakemberek folytatnak vizsgálatot, amelynek eredménye egyelőre nem ismeretes előttünk.

az eset nemzetközi visszhangjáról szólva szedov akadémikus elmondta, hogy sok államférfi és tömegtájékoztató eszköz megértést tanúsított az űrbaeset iránt, amelynek lehetőségét nem lehet teljesen kizárni akkor, amikor az űrkutatás még sok tekintetben kísérleti jellegű. napvilágot láttak természetesen a legelképesztőbb vádaskodások is, amelyek az emberiséget fenyegető misztikus veszélyként, repülő atombombának próbálták feltüntetni a „kozmosz-954”-et. ezeknek az állításoknak az elvakultsága és ellenségessége nyilvánvaló. a szovjetunió a korábbiakhoz hasonlóan a jövőben is szigorúan betartja az 1967-es világűr-szerződést, amely megtiltja, hogy atomfegyvert, vagy bármilyen nukleáris tömegpusztító eszközt földkörüli pályára bocsássanak - jelentette ki végezetül a szovjet tudós./mti/

-. -

kk. 57. tito elnök az egyesült államokba látogat

mg il nt b e l g r á d , 1978. február 4./mti/

belgrádban hivatalosan bejelentették, hogy joszip broz tito jugoszláv köztársasági elnök jimmy carternek, az amerikai egyesült államok elnökének meghívására ez év márciusában hivatalos, baráti látogatásra az egyesült államokba utazik./tanjug/

-. -

- 58 -

19.14/il

Nm 19.35

kk. 56. carter-szadat

hf il nt

t h u r m o n t , 1978. február 4./mti/

james carter amerikai és anvar szadat egyiptomi elnök szombaton, helyi idő szerint kora délután, négyszemkötői megbeszélés-sel kezdte meg „kulcsfontosságúnak és történelmi, jelentőségűnek minősített csúcstalálkozóját. a két elnök tanácskozásához az esti órákban valószínűleg csatlakoznak a felek legközelebbi munkatársai. az amerikai elnök camp david-i téli rezidenciáján folyó magas szintű egyiptomi-amerikai tárgyalásokat a sajtó kizárásával tartják, hogy biztosítsák a párbeszéd bizalmas jellegét.

az egyiptomi államfő, aki pénteken érkezett washingtonba, a fehér házban rendezett rövid, ünnepélyes fogadtatáson hangoztatta, hogy továbbra is ragaszkodik a palesztinok önrendelkezési jogának és államiságának biztosításához. válaszbeszédében az amerikai elnök mindössze arra tett ígéretet, hogy az egyesült államok aktív szerepet vállal a megtorpant egyiptomi-izraeli tárgyalások felújításában./upi/

-. -

kk. 58. rövid hírek

pl bm il nt

1978. február 4./mti/

bagdad: dél-jemeni miniszterelnök

szovjetunióbéli hivatalos látogatását befejezve szombaton bagdadba érkezett ali nasszer mohammed hasszani, a jemeni népi demokratikus köztársaság miniszterelnöke. az iraki hírügynökség jelentése szerint a dél-jemeni miniszterelnököt és kíséretét szaddam husszein, az iraki forradalmi parancsnokság tanácsának al-elnöke fogadta./reuter/

/folyt.köv./

- 59 -

19.20/il

Nm 19.40

kk. 58./rövid folyt./il

bukarest:román-angolai tárgyalások

szombaton bukarestben folytatódott manea manescu román és topo do nascimento angolai miniszterelnök tárgyalásai. a felek tájékoztatták egymást országaik belpolitikájáról, valamint gazdasági és társadalmi fejlődéséről, és véleményt cseréltek néhány időszerű nemzetközi kérdésről./agerpres/

madrid: jános károly

jános károly spanyol király májusban hivatalos látogatást tesz a kínai népköztársaságban - közölte szombaton a madridi királyi palota sajtószóvivője. hozzátette, hogy a tervezett látogatás pontos dátumát később rögzítik. diplomáciai körökben nem tartják kizártnak, hogy jános károly kínai útját összekapcsolja más ázsiai országok - esetleg india - meglátogatásával./dpa/

--

kk. 59. algiri csucs-kadhafi

a szerkesztőségek tájékoztatására!

fm pr il nt

a l g i r , 1978. február 4./afp/

moamer el-kadhafi libiai államfő 24 órással kapcsolódott be az algiri csucsértekezlet munkájába, de - mint az afp írja - megérkezése után azon nyomban tiszta vizet öntött a pohárba.

a konferencián hol jasszer anafathoz, a pfsz vb elnökéhez, hol hafez asszad szíriai államfőhöz intézve szavait, négy konkrét kérdésre kért pontos választ.

kadhafi négy kérdése a következőképpen hangzott:

- el fog-e utasítani a pfsz minden kapcsolatot szadat elnökkel, igen, vagy nem? valóban hű-e a pfsz a „szilárdság front”, irányában vállalt kötelezettségéhez, annak ellenére, hogy híresztelések szerint állítólag máris kapcsolatfelvétel történt a pfsz képviselői és szadat elnök között?
/folyt.köv./

- 60 -

19.25./il

Nm 20.15

kk. 59./algirifolyt./il

-biztosak lehetünk-e abban, hogy sziria kötelezte magát arra, hogy „semilyen körülmények között sem”, fogja követni az egyiptomi elnök politikáját?

- a „front”, tagjai hajlandók-e kötelezettséget vállalni arra, hogy a kapcsolatok befagyasztásától egészen a „front”, -ból való kizárásig terjedő megtorló intézkedéseket fogadatosítanak ama tagok ellen, akik esetleg elárulják a „frontnak”, tett kötelező ígéreteiket?

- hozzájárulnak-e ahhoz, vagy nem, hogy irak a „szilárdság front”, integráns tagja legyen?

az afp „folyosói értesülései szerint kadhafi elnök egyidejűleg elutasította a „pénzügyminiszteri szerepet”, amelyet a „front”, többi tagja állítólag neki szánt. a libiai államfő azzal érvelt, hogy az algirban létesítendő közös pénzalaphoz csak ugyanolyan mértékben járul hozzá, mint a front összes többi tagja, tekintettel arra, hogy kénytelenek voltak tetemes összegeket fordítani az egyiptommal szomszédos libiai határvidéken állomásozó csapatok fegyverzetének korszerűsítésére./mti/

--

kk. 60. új párt egyiptomban-tudósítói

ky il nt

k a i r ó, 1978. február 4.

kereszty andrás, az mti tudósítója jelenti:

szombaton kairóban musztafa khalil, az arab szocialista unió kb első titkára sajtóértekezleten jelentette be, hogy az általa vezetett bizottság - amely elnöki rendeletre megvizsgálta az „új vafd”, elnevezésű párt megalakítási kérelmét - a dokumentumokat /amelyek között a pártprogram, a szervezeti szabályzat is szerepel/ elfogadta, rendjén valónak találta és megállapította, hogy a párt teljesítette az 1977-es párttörvényben előírt feltételeket. így nincs akadálya annak, hogy az új vafd megalakuljon.

/folyt.köv./
20.08/il

- 61 -

Nm 20.15

kk. 60./uj párt folyt./il

az új vafd az egyiptomi politikai élet negyedik pártja, és az első, amely más alapokon jött létre, mint a már működő politikai szervezetek. a jelenleg működő három párt - mint ismeretes - az arab szocialista unióból alakult annak feloszlása után. az új vafd az egyiptomi nemzeti burzsoázia legnagyobb, legbefolyásosabb forradalom előtti pártjának, a vafd-nak örököse. a vafd 22 nemzetgyűlési képviselő támogatását élvezi. ezzel automatikusan a legnagyobb ellenzéki párt lesz a törvényhozásban és az ellenzék vezetője.

a vafd-ban tömörül 22 parlamenti képviselő és a párthoz csatlakozott más politikai személyiségek az egyiptomi politikai élet számos irányzatát képviselik. akadnak köztük ismert nagytőkésék, az új vafd több alapítótagja a kormányon levő centrum pártnak fordított hátat /csatlakozott például a vafd-hoz a centrum teljes fajumi-csoportja/, és több marxistának, baloldalinak ismert személy is helyet kapott a vafd vezetésében.

a magyar távirati iroda tudósítóját az új vafd vezetői úgy tájékoztatták, hogy a párt programja két fő kérdésre összpontosítja figyelmét: az egyiptomi „demokrácia fejlesztésére”, és az általános szabadságjogok kiterjesztésére. a párt célkitűzései között első helyen állnak a szociálpolitikai kérdések. a párt követeli, hogy módosítsák az egyiptomi alkotmányt, válasszák el a törvényhozói és a végrehajtói hatalmat. a párt célkitűzése között szerepel - mondták - „az elnöki demokratikus rendszer”, helyett olyan „igazi parlamenti demokrácia”, megteremtése, ahol nem népszavazáson választják az elnök személyét, hanem általános titkos választásokon. az új „vafd együtt kíván működni mindenkiel, aki kész az együttműködésre”, - mondták az új párt vezetői - széles társadalmi alapokon kíván az egyiptomi politikai élet befolyásos erejévé válni.

az új vafd komoly erő lehet az egyiptomi politikai életben. a forradalom előtt a vafd volt a burzsoázia pártjai közül az, amelyik leginkább nemzetinek számított, és a brit imperializmus elleni küzdelem élére állt a 20-as, 30-as években. a párt hatszor volt kormányon 1919 és 1952 között. utolsó kabinetje néhány hónappal a nasszeri forradalom előtt bukott meg, miután a tömegek elégtelennek találták már a maguk számára a párt akkori programját.

-. -

- 62 -

20.13/il

Nm 2030

kk. 61. etiópia-szomália

hf il nt

w a s h i n g t o n , 1978. febr. 4.
/mti/

a taszsz szovjet hírigyőnktség szombaton hírül adta, hogy az amerikai külügyminisztérium szóvivője egy korábbi sajtóértekezleten gyakorlatilag megerősítette: szomália amerikai fegyverzetet - köztük harckocsikat - vetett be etiópia ellen. újságíróknak arra a kérdésre válaszolva: igaz-e az, hogy az addisz abebában bemutatott „m-48-as”, amerikai harckocsit a szomáliaiaktól zsákmányolták, az amerikai külügyi szóvivő elismerte, hogy az egyesült államok nem szállított ilyen típusú tankokat az előző etiópai rendszernek./taszsz/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

r ó m a

etiópia szombaton azzal vádolta irakot, hogy csapatokat és fegyvereket küld eritreába a szakadár szervezet támogatására.

a római etióp nagykövetség szóvivője a reuter hírigyőnkségnek adott előre elkészített nyilatkozatában elmondta, hogy az eritreai felszabadítási front a közelmúltban nyerte meg a bagdadi kormányt háborúja támogatásához. irak „hirtelen különböző típusú fegyvereket, valamint kommandó egységeket bocsátott a mozgalom rendelkezésére”, - hangoztatta az etiópai nyilatkozat. a szóvivő közlése szerint bagdadból hozzávetőlegesen ezer katona érkezett repülőgépen kairóba, s már uton is van eritrea felé. hozzáfűzte, hogy emellett 5000 egyiptomi, és más arab országok ismeretlen számu katonája tart szomáliába, hogy eleget tegyen „a képzelet szülte etiópai invázió miatti segélykérésnek”, - a szomáliának támogatást nyújtó arab államok között az etiópai szóvivő szaud-arábiát, abu dhabit, valamint iránt említette. ezek az államok „ál-szövettséget kötöttek az etiópai forradalom ellen az amerikai imperializmus zászlaja alatt”, - állapította meg nyilatkozata végén a római etiópai nagykövetség./reuter/

-. -

- 63 -

20.20/il

Nm 2035

kk. 62. szovjet-dél-jemeni közlemény

br bm il nt

moszkva, 1978. febr. 4./mti/

szombaton este moszkvában közleményt adtak ki ali nasszer mohammed hasszani dél-jemeni kormányfő négynapos szovjetunióbeli látogatásáról.

a közlemény szerint a jemeni népi demokratikus köztársaság miniszterelnökét moszkvában fogadta leonyid bresnyev, az szkp központi bizottságának főtitkára, a legfelsőbb tanács elnökségének elnöke. a szovjet-dél-jemeni hivatalos tárgyalásokon részt vett alekszej koszigin szovjet miniszterelnök, valamint mindkét fél részéről több magasrangú politikai, gazdasági és katonai személyiség.

a szovjet vezetők részletesen tájékoztatták a dél-jemeni vendéget az szkp xxv.kongresszusán elfogadott határozatok végrehajtásáról, ali nasszer mohammed hasszani pedig beszámolt a demokratikus jemen dolgozóinak az utóbbi tíz évben elért sikereiről, s az ország politikai életének fontosabb kérdéseiről. kifejezte hálóját azért a segítségért, amelyet a jemeni népi demokratikus köztársaság kap a szovjetuniótól függetlenségének megerősítéséhez és nemzetgazdaságának fejlesztéséhez. mindkét fél elégedetten nyilatkozott a kétoldalu politikai, gazdasági és kereskedelmi, valamint a pártközi kapcsolatok fejlesztéséről.

véleménycserére került sor a béke és a nemzetközi biztonság, a leszerelés és az enyhülés problémáiról. különleges figyelmet szenteltek a megbeszéléseken a közel-keleti kérdéseknek.

a szovjetunió és dél-jemen határozottan elítélte az egyiptom és izrael közötti szeparatív tárgyalásokat, melyek akadályozzák a közel-keleti probléma átfogó rendezését, aláássák az arab szolidaritást. aláhúzták, hogy az igazságos és tartós béke a közel-keleten csakis az izraeli csapatoknak az 1967-ben megszállt területekről való teljes kivonásával, a palesztinai arab nép elidegeníthetetlen jogainak érvényesítésével érhető el.

/folyt.köv./
20.30/il

Nm 20.40

- 64 -

kk. 62./szovjet folyt./il

kiemeli a közlemény az 1977. decemberi tripoli értekezlet pozitív szerepét a haladó arab erők összefogásában. a dél-jemeni fél a maga részéről aláhúzza, hogy feltétlenül erősíteni kell a kapcsolatokat az arab országok, valamint a szovjetunió és más szocialista országok között, melyek állandó segítséget nyújtanak az arab államoknak az imperializmus elleni küzdelemben.

az észak-kelet-afrika térségében folytatódó konfliktus kapcsán mindkét fél kifejezte aggodalmát, és elítélték az imperialista erők mesterkedéseit, melyeknek célja a független államok belügyeibe való beavatkozás, az ellentétek felszítása közöttük, s a haladó forradalmi rendszerek felbomlasztása és megdöntése a világnak ebben a részében. a szovjetunió és dél-jemen egyetért abban, hogy a konfliktust békés, demokratikus úton, a jószomszédság és az imperialista-ellenes szolidaritás alapján kell rendezni. meggyőződésük, hogy a béke megszilárdítása a vörös-tenger térségében elősegítené a térség valamennyi állama közötti kapcsolatok megerősödését. a szovjetunió és dél-jemen sikraszáll a nemzetközi tengeri utvonalak szempontjából is elsőrendű jelentőségű vörös-tenger térségének békeövezetté nyilvánítása mellett. hasonlóképpen békeövezetet kívánnak az indiai-óceán térségében, melyet mentesíteni kell a külföldi katonai támaszpontoktól.

a szovjet-dél-jemeni közlemény erélyesen elítéli a dél-afrikai köztársaság és zimbabwe fajüldöző rendszerei által folytatott apartheid politikát.

mindkét fél tevékeny erőfeszítéseket kíván tenni a jövőben is a háborus veszély elhárításáért, sikraszáll az enyhülési folyamat továbbvitele, az erőszak alkalmazásáról való lemondással foglalkozó világszerződés mielőbbi megkötése, a fegyverkezési hajszá beszüntetése és más leszerelési intézkedések mellett. céljának tekinti az ENSZ munkájának hatékonyabbá tételét.

a szovjetunió és dél-jemen az el nem kötelezettek mozgalmát fontos pozitív tényezőnek tekinti a világpolitikában, és támogatja e mozgalom antiimperialista és gyarmatosítás-ellenes irányvonalát.

ali nasszer mohammed hasszani hivatalos látogatásra szóló meghívást adott át alekszej kosziginnak. a szovjet miniszterelnök a meghívást elfogadta. a látogatás időpontját később rögzítik./taszsz/

--

20.30/il
Nm 20.40

- 65 -

kk. 63. kina—egyiptom

hf il nt

peking, 1978. február 4./mti/

hua kuo-feng, a kínai kommunista párt ^(kb) elnöke szombaton pekingben fogadta mohammed hasszan el tohami egyiptomi miniszterelnök-helyettest, szadat elnök különmegbízottját, aki az egyiptomi elnök kezdeményezéseiről tájékoztatja a kínai vezetőket. a találkozáson tohami átnyújtotta a kínai párt vezetőjének szadat elnök levelét. az üzenet tartalmáról nem adtak hivatalos tájékoztatást./reuter, afp/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a nyugati hírügynökségek az új kina jelentésére hivatkozó beszámolóikban hangsúlyozzák annak jelentőségét, hogy a találkozó alkalmából mondott beszédében hua először foglalt nyilvánosan állást szadat lépései mellett. a kínai vezető kijelentette, hogy az izraellel folytatott tárgyalásokon egyiptom fenntartotta a megszállt arab területek visszaszolgáltatásának és a palesztin nép jogainak helyreállítását sürgető követelését. „ez az álláspont igazságos, és megfelel az egyiptomi, a palesztin és más arab népek érdekeinek, -hangoztatta hua elnök./reuter, afp/

--

kk. 64. dinh ba thi—vszk külügyminisztériumi nyilatkozat

br bm il nt

hanoi, 1978. február 4./mti/

hanoiában szombaton közzétették a vszk külügyminisztériumának nyilatkozatát az egyesült államok külügyminisztériumának azon követelésével kapcsolatban, hogy dinh ba thi, a vszk állandó ensz-képviselője hagyja el az egyesült államok területét.

a nyilatkozat szerint az egyesült államok külügyminisztériumának képviselője 1978. február 3-án hivatalosan azzal a követeléssel állt elő, hogy dinh ba thi nagykövet, a vszk állandó ensz-delegátusa hagyja el az egyesült államok területét, mivel állítólag „visszaélt az egyesült államokban való tartózkodásából eredő előnyökkel, „melyeket „az ensz székhelyéről szóló megállapodás, „1947/ biztosított számára.

/folyt.köv./
20.50/11

Nm 20.58

- 66 -

kk. 64./dinh ba thi folyt./il

a vszk külügyminisztériuma szerint mindez három nappal azután történt, hogy az amerikai kormány „kémtevékenység ügyében, „eljárást indított egy amerikai és egy egyesült államokban lakó vietnami állampolgár ellen, majd a vszk diplomatai ellen hamis vádat emelt az állítólagos „felderítő tevékenységben való részvétel, „címén.

a vszk külügyminisztériuma teljes egészében elutasítja az amerikai hatóságok hazug vádjait vietnam állandó ensz-képviselőtének munkatársaival szemben. kijelenti, hogy dinh ba thi nagykövetnek, az állandó képviselőt többi munkatársának semmi köze nincs ahhoz a fajta tevékenységhez, amelyről az amerikai hatóságok beszélnek.

az amerikai kormány akciója példa nélküli az ensz történetében, s nemcsak az állandó ensz-képviselőt státusának durva megsértését jelenti, hanem más ensz-tagországok képviselőinek normális tevékenységét is veszélyezteti.

az egyesült államok kormányának cselekményei ismételtén tanúsítják, hogy a carter-kormányzat gyakori nyilatkozatai a „jövőbe tekintés, „óhajáról és a vietnamhoz fűződő viszony normalizálásának szándékáról üres szavak.

a vszk külügyminisztériuma erősen tiltakozik az ellen, hogy az amerikai kormány visszaél az ensz központjának helyet adó ország jogaival, és komoly akadályokat gördít egy ensz-tagállam normális tevékenységének útjába. a vszk külügyminisztériuma követeli az egyesült államok kormányától, hogy haladéktalanul szüntesse be azokat a cselekményeket, melyek sérelmesek a vszk kormányára és a vietnami népre nézve, biztosítsa a vszk állandó ensz-képviselőtén dolgozó munkatársak biztonságát és normális munkafeltételeit.

nguyen duy trinh, a vszk külügyminisztérium táviratot küldött kurt waldheimnek, az ensz főtitkárának, melyben kijelenti, hogy az egyesült államok kormánya rendkívül súlyos cselekményt hajtott végre, amikor hamis váddal illette a vszk állandó ensz-képviselőtén vezetőjét, s ezzel az ürüggyel követeli, hogy a diplomata hagyja el az egyesült államok területét.

az amerikai kormánynak ez az akciója elmarasztalendő precedens teremt az egyesült államok és a különböző országok ensz-képviselőtői közötti viszonyban. a vszk kormánya úgy véli, hogy intézkedéseket kell tenni, amelyek biztosítják a különböző országok ensz-képviselőtőinek normális tevékenységét./taszsz/

--

21.00

Nm

- 67 -

60.010/

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3.

Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Külföldi hírek

v a s á r n a p

kk 1. algiri csucs

pl gi bh bs a l g i r , 1978. február 5. /mti/

politikai nyilatkozat elfogadásával a késő éjszakai órákban algirban befejezte munkáját az arab ellenállási front országainak csucstalálkozója. a tanácskozáson - mint ismeretes - algéria, a jemeni népi demokratikus köztársaság, libia és szíria, valamint a palesztinai felszabadítási szervezet államfője, illetve magánguru képviselője vett részt.

a politikai nyilatkozat egyebek között hangsúlyozza, hogy az algiri tanácskozás résztvevői szilárdan tartják magukat a korábbi tripoli értekezlet határozataihoz, élesen elítélik az egyiptomi kormány jelenlegi politikai irányvonalát, teljes támogatásról biztosítják a palesztinai népet, és sikra szállnak az afrikai, az el nem kötelezett, valamint a szocialista országokkal való együttműködés kiszélesítése mellett.

/folyt. köv./

- 1 -

9.43 bh

Nuu

kk. 65. külpolitikai híreinek jegyzéke 16 órtól zárásig

il nt

1978. február 4. /mti/

(mohammed -)

- 48. ali masszer nyilatkozat
- 49. mladenov-macovescu
- 50. algiri csucs-2.
- 51. szadat-románia
- 52. belgrádi találkozó - mimóza-ünnepség
- 53. közel-keleti hírek
- 54. afrika
- ↑
- 55. szedov-interju
- 56. carter-szadat
- 57. tito elnök az egyesült államokba látogat
- 58. rövid hírek
 - bagdad:dél-jemeni miniszterelnök
 - bukarest:román-angolai tárgyalások
 - madrid:jános károly
- 59. algiri csucs-kadhafi /szerk.táj.1/
- 60. új párt egyiptomban - tudósítói
- 61. etiópia-szomália
- 62. szovjet-dél-jemeni közlemény
- 63. kina-egyiptom
- 64. dinh bá thi-vszk külügyminisztériumi nyilatkozat
- 65. hírojegyzék

...

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: pirityi sándor, németh gyula, nyáradi róbert

- 58 -

Nuu 21.15